

KRZANOWICE

i okolice

W Krzanowicach odbyła się doroczna procesja na św. Mikołaja

Czytaj na stronie 2

ROK 20, NR 10-12 (208-2010) PAŹDZIERNIK-GRUDZIEŃ 2021

KRZANOWICE • BORUCIN • PIETRASZYN • WOJNOWICE • BOJANÓW

ISSN 1642-637

Takie przedświąteczne spotkanie staje się już krzanowicką tradycją.

MAGICZNA NIEDZIELA W KRZANOWICACH

W niedzielne popołudnie, 19.12., ze sceny płynęły koledy, na stoiskach można było kupić domowe wypieki, na dzieci czekała karuzela i św. Mikołaj, a dorośli mogli do woli kosztować grzańca. Chłód a momentami i deszcz nie przstraszyły mieszkańców Krzanowic i innych miejscowości gminy, a także gości z Niemiec, odwiedzających na święta rodzinne strony, by popołudniem zawitać na rynek, gdzie przygotowano szereg atrakcji. To nie pierwsze uroczyste rozświetlenie choinki, za to pierwsze na zmodernizowanym rynku, zorganizowane po rocznej, pandemicznej przerwie.

Na scenie zaprezentowali się uczniowie miejscowej szkoły przygotowani pod kierunkiem

Agnieszki Kawulok, która też wystąpiła z recitalem kołędowym w akompaniamencie Błażeja Knopka. Zaprezentował się również parafialny zespół młodzieżowy oraz panie z wojnowickiego Zyg-Zaka pod kierunkiem Agnieszki Gajdy. Program artystyczny zakończył występ duetu Magdalena Pohlmann i Kamil Klimek, piano Łukasz Fulneczek. Burmistrz Andrzej Strzedulla złożył życzenia świąteczne, a kwadrans przed 17.00 rozpoczął odliczanie przed rozświetleniem krzanowickiej choinki. Były prezenty od św. Mikołaja (w tej roli Mariola Czerniecka), wspólna zabawa i wspólne zdjęcia. Nie zabrakło czegoś na podniebienie - zadbały o to panie z KGW Moravianki ser-

wujące langosze i oponki, miejscowi seniorzy, którzy przygotowali słodki wypiek oraz Miejski Ośrodek Kultury z grzańcem. Członkinie działającego od sześciu lat klubu Las Idea oferowały świąteczne ozdoby, serwetki, obrusy, ręczniki i firanki. Impreza miała także ekologiczny wymiar - uruchomiono punkt informacyjny programu Czyste Powietrze.

Na finał zaśpiewali Magdalena Pohlmann i Kamil Klimek z akompaniamentem Łukasza Fulneczka. Samorząd kieruje podziękowania sponsorom tego wydarzenia. Darczyńcami paczek mikołajkowych dla dzieci byli: Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Krzanowice - Juliusz Kieś, Spółdzielnia Kółek Rolni-

czych Krzanowice - Marek Balcuch, Agromax Racibórz - Bogusław Berka, Bank Spółdzielczy w Raciborzu - Elżbieta Ceglarek, Elektrowskaz Racibórz - Waldemar Hnida oraz Stefan Fidewicz, Sklep Lewiatan Krzanowice - Janusz Duda i Manfred Restel, „AGROS” - Wincenty Franica.

Podziękowania skierowane są także do lokalnych organizacji, artystów, dzieci i pracowników Urzędu Miejskiego w Krzanowicach za ogrom prac włożonych w przygotowanie eventu. O przepiękną scenerię świąteczną zadbała pani Mariola Kandzióra dyrektor ZSP w Borucinie. Sesję fotograficzną zasponsorowała firma NIPER - Nina Perek z Bojanowa.

GMINA NIE ZAPOMINA O SAMOTNYCH

Wrażliwość i bezinteresowna chęć czynienia dobra od zawsze nabiera niepowtarzalnego znaczenia, szczególnie jeśli kierowana jest do tych, którzy tego potrzebują najbardziej.

Ważne jest więc wspieranie wszelkich inicjatyw, które w okresie **Świąt Bożego Narodzenia**, podejmowane są z głębi serca. Rokrocznie Urząd Miejski w Krzanowicach, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz stacją Caritas,

włącza się w działania na rzecz drugiego człowieka, w akcje, które skierowane są do ludzi samotnych, starszych i schorowanych, do ludzi, którzy z różnych przyczyn nie będą mogli spędzić Wigilii w gronie najbliższych. Przez ostatnie kilka lat organi-

zowano w tym zakresie przedświąteczne spotkanie opłatkowe w restauracji Perła w Krzanowicach, którego sponsorem był jej właściciel. Obecnie sytuacja w kraju związana z pandemią Covid-19 jest ciągle dynamiczna. Mając więc na uwadze do-

bro osób starszych zrezygnowano z takich spotkań na rzecz przedświątecznych paczek, które wraz ze świątecznymi życzeniami trafią do 122 mieszkańców Gminy.

(DA)

Burmistrz Andrzej Strzedulla

Szanowni Mieszkańcy!

Grudzień to czas Świątecznych spotkań w gronie rodziny i najbliższych, a także podsumowań mijającego roku. 2021 rok pozwolił na realizację wielu inwestycji. Wartość realizowanych zadań z udziałem środków własnych Gminy Krzanowice wynosi około **7 000 000 zł**. Główne zadania inwestycyjne polegały na budowie kanalizacji sanitarnej, przebudowie

Słowo burmistrza

dróg gminnych, modernizacji budynków użyteczności publicznej, poprawie stanu technicznego szkół i przedszkoli. Udało się także usunąć część strat po majowych nawałnicach. Szczegółowe wartości tych inwestycji przedstawiają się następująco:

- budowa kanalizacji sanitarnej **904 912,71 zł**,
- remont ul. Morawskiej, Kościelnej i Rynek w Krzanowicach **439 849, 08 zł**,
- przebudowa ulicy Ogrodowej w Wojnowicach **245 891,93 zł**,
- termomodernizacja Urzędu Miejskiego **824 100 zł**,
- modernizacja dachu na przedszkolu w Bojanowie **57 767,02 zł**,
- montaż instalacji fotowoltaicznej i wymiana kotła CO w OSP Wojnowice **58 946 zł**

- modernizacja kotłowni w budynku OSP Borucin poprzez montaż pompy ciepła **49 000 zł**,
- wymiana nawierzchni małej sali sportowej w SP Krzanowice oraz pieca CO **124 726,47 zł**,
- odbudowa ulicy Kuchelnickiej w Borucinie wraz z chodnikiem **79 289,96 zł**,
- odbudowa muru oporowego przy budynku komunalnym w Borucinie **137 034,96 zł**,
- remont drogi transportu rolnego w Borucinie **87 964,01 zł**,
- odbudowa przyczółku i umocnień przy obwodnicy na potoku krzanowickim **81 635,29 zł**,
- modernizacja przedszkola w Pietraszynie **40 095,77 zł**,
- remont chodnika w Bojanowie **37 526,66 zł**.

Efektom dobrej współpracy ze Starostą Raciborskim są inwestycje w powiatową infrastrukturę drogową, które gmina solidarnie finansuje w 50%. Wspólnie z Powiatem Raciborskim realizujemy następujące zadania:

- remont chodnika ul. Rostka w Wojnowicach **173 372,08 zł**,
- remont chodnika ul. Długa w Krzanowicach **190 000 zł**,
- przebudowa ulicy Rostka i Krzanowickiej w Borucinie **631 361 zł** (roboty rozliczone w 2021 r.),
- remont drogi powiatowej relacji Borucin-Bojanów **940 467,71 zł**,
- remont drogi powiatowej Borucin-Tworków **1 364 178,20 zł**.

W mijającym roku gmina dofinansowała także wymianę 107 zużytych kotłów CO mieszkańcom naszej gminy. Wartość przyznanych dotacji w ramach programu ograniczenia niskiej emisji to **468 000 zł**, przy pomocy tych środków zamonto-

wano 40 pomp ciepła, 44 wysokosprawne kotły opalane ekogroszkiem, 22 kotły zasilane pelletem oraz jeden kocioł gazowy.

Poza zadaniami inwestycyjnymi realizowanymi jest także szereg programów z zaangażowaniem środków zewnętrznych w naszych wszystkich szkołach. Dzięki tym działaniom udało się nie tylko doposażyć w niezbędny sprzęt i pomoce naukowe szkoły, ale także przeprowadzić szereg zajęć dodatkowych dla uczniów przy zastosowaniu nowatorskich metod rozwijających talenty i zdolności naszych dzieci.

Pomimo wielu trudności z jakimi borykają się wszystkie samorządy w Polsce, w planach inwestycyjnych na przyszły rok, udało się już zapewnić finansowanie kilku ważnym inwestycjom. Na etapie wyłonienia wykonawcy jest zadanie polegające na budowie nowej nitki kanalizacji deszczowej w Borucinie o wartości **4 mln zł**.

W projekcie budżetu Gminy Krzanowice znalazły się także środki finansowe na przebudowę ulicy Cichej w Bojanowie. Szacowana wartość tej inwestycji to **700 tys zł**. Kontynuowana będzie rozbudowa kanalizacji sanitarnej wraz z odbudową dróg, zabezpieczone środki na ten cel to **1 mln zł**.

Na liście zadań rekomendowanych przez Wojewodę Śląskiego do dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych w 2022 r. znalazła się inwestycja przebudowy dróg gminnych tj. ul. Zawadzkiego i Sikorskiego w Krzanowicach o szacowanej wartości **1,7 mln zł**. Wspólnie z Powiatem Raciborskim kontynuowana będzie w pierwszym półroczu przyszłego roku przebudowa ul. Kuchelnickiej i Rostka w Borucinie. Mam także dużą nadzieję że uda się rozpocząć długo oczekiwaną przebudowę drogi Samborowice – Krzanowice.

W KRZANOWICACH ODBYŁA SIĘ doroczna procesja na św. Mikołaja

W zeszłym roku, dla zachowania tradycji, pojechał tylko Robert Ternka. W tym roku 6 grudnia stawili się już więcej jeźdźców - nie tylko z Krzanowic, ale także Sudoła, Bienkowic a nawet Starej Wsi.

Spod kościoła św. Wacława do Mikołaszka na skraju Krzanowic przy drodze do Raciborza przeszła dziękczynno-błagalna procesja.

Tegoroczna procesja, jak to już bywało w ostatnich latach, odbyła się w zimowej, śnieżnej aurze. Piętnastu jeźdźców zebrało się w plebanijnym ogrodzie. Przy wyjeździe na trasę pokropił ich wodą święconą miejscowy proboszcz, ks. Marek Wcisło. Wśród nich był ks. Grzegorz Sonnek na koniu Bianka, krzynowik z urodzenia, dziś proboszcz u św. Jądwigi w Radoszowach (dekanat Gościęcín), który kiedy tylko może wraca w rodzinne strony pielęgnować tradycję, krzynowską 6 grudnia i sudolską w drugi dzień Wielkanocy. Przy radoszowskiej parafii w ma hodowlę koni. - Parafia nie pomagają - dodaje z dumą.

Na szczęście, jak podkreśla, procesji nie przerwano z powodu epidemii. 6 grudnia 2020 r. o godz. 6.00 od kościoła pw. św. Wacława do Mikołaszka (tak nazywany jest kościół pw. św.

Mikołaja) pojechał samotnie Robert Ternka, strażnik tradycji w schedzie po Ernieście Jureczce. W tym roku jechał w bryczce z córką Emilką.

Procesja ma charakter dziękczynno-błagalny, związany z kultem św. Mikołaja. To patron miejsc targowych, a za takie dawniej uchodziły Krzanowice, położone na szlaku z Raciborza do Opawy i Hulczyna, mieszczan i rolników. Jako że konie były kiedyś w powszechnym użytku, w podróży i w polu, proszono go, by nie popadały na zdrowiu, lecz dobrze służyły ludziom.

Pierwsza procesja miał się odbyć w czasie zarazy wśród

zwierząt. Jak wieść niesie, modlitwy do św. Mikołaja przyniosły efekt i konie wyszły cało z opresji. Kiedyś chłopcy (tu mówiono sedlaki) jeździli sami, potem (choć nikt nie wie, od kiedy - mówią, że od wieków) pielgrzymowali na koniach wspólnie. W PRL-u na jakiś czas tradycja przygasła. Wskrzesił ją były proboszcz, ks. Wilhelm Schiwon. Teraz początek wyznaczono na godzinę 10.00. Dzięki temu więcej jest widzów po drodze. Po dotarciu do Mikołaszka,

jeźdźcy oraz bryczki objechały go trzy razy dookoła. Słychać było pieśń Święty Mikołaju, patronie nasz. Dr Marcela Szymańska, badaczka kultury pogranicza śląsko-morawskiego, przyprowadziła grupę uczniów. Odprawiono uroczystą Mszę św.

Na przedzie z krzyżem, na koniu Lucy jechał Grzegorz Cwik z Bienkowic. W postać św. Mikołaja wcielił się Rajmund Wieder z Krzanowic.

(waw)

GMINA KRZANOWICE WYPŁACA BON ŻŁOBKOWY

Informujemy o możliwości składania wniosków o przyznanie świadczenia pn. „Krzanowicki bon żłobkowy”, ustanowionego uchwałą Rady Miejskiej w Krzanowicach w dniu 25 czerwca 2019 r. z późn. zm.

Wnioski można składać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzanowicach - przypomina krzanowicki magistrat.

Powyższe wsparcie jest świadczeniem finansowym, skierowanym do rodzin z dziećmi w wieku od 1 roku do lat 3, które będą przez co najmniej 5 dni w tygodniu pod opieką niepublicznego żłobka, klubu dziecięcego, dziennego opiekuna, lub trwania umowy uaktywniającej z nianią. Jednocześnie przypominamy, iż aby uzyskać przedmiotowe świadczenie - należy spełnić równocześnie kilka koniecznych warunków, w szczególności:

1. oboje rodzice, opiekunowie faktyczni, opiekunowie prawni albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny albo opiekun prawny:
 - zamieszkują na terenie Gminy Krzanowice;
 - są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową,
 - rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym, którego naczelnik jest miejscowo właściwy w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób mających miejsce zamieszkania na terenie Gminy Krzanowice,
 - nie korzystają z urlopu ma-

cierzyńskiego, rodzicielskiego ani wychowawczego,

- nie są dłużnikami gminy, gminnych jednostek organizacyjnych ani spółek prawa handlowego z udziałem gminy,
 - nie posiadają zaległych zobowiązań alimentacyjnych,
 - sprawują osobistą opiekę nad dzieckiem
2. przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo przeciętny miesięczny dochód dziecka pozostającego pod opieką prawną, osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok szkolny, w którym ustala się prawo do świadczenia, nie przekracza kwoty 3 000 zł;

UWAGA! Wnioski w wersji papierowej można składać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzanowicach, przy ul. Zawadzkiego 5, przy czym prawo do świadczenia ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, w celu uzyskania szerszych informacji na ww. temat - proszę o kontakt telefoniczny z Pracownikami GOPS; nr telefonu: 32/ 410 93 09; wewn. 25.

(UM)

Fundusz Sołecki na rok 2022 rozdysponowany

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia ich mieszkańców. Muszą to być jednak przedsięwzięcia mieszczące się w ramach zadań własnych gminy. Gmina Krzanowice przeznaczyła na ten właśnie cel kwotę 195 279,01 zł.

Podczas wrześniowych zebrania mieszkańcy poszczególnych sołectw podjęli uchwały związane wydatkowaniem tego budżetu. Ilość środków, którą otrzymuje sołectwo jest iloczynem dochodów bieżących gminy na liczbę jej mieszkańców, przy czym bierze się pod uwagę dochody bieżące gminy sprzed dwóch lat w stosunku do roku, w którym fundusz będzie fizycznie realizowany. Kto ile dostanie i na co zdecydowano się przeznaczyć przyszłoroczny budżet funduszu?

Sołectwo **Bojanów** za łączną kwotę 40 453,06 zł wykona kilka zadań. W pierwszej kolejności mieszkańcy chcą wyremontować brakujący odcinek chodnika na ulicy Wojnowickiej. Przeznaczają na to zadanie 30 000 zł. Będzie to drugi etap prowadzonych tam robót, pierwszy zrealizowany w bieżącym roku. Wykonanie inwestycji ma uatrakcyjnić wizerunek miejscowości oraz zwiększyć bezpieczeństwo przechodniów w tym rejonie. W ramach wsparcia aktywności oraz integracji mieszkańców sołectwa planuje się zakupić namiot ekspresowy w kwocie 2 536,06 zł, łatwy do rozstawienia oraz szybkiego złożenia. Do organizacji imprez plenerowych, festynów, dożynek, wydarzeń sportowych czy też strażackich, a nawet kiermaszy, odpustów parafialnych zachodzi konieczność zapewnienia miejsca posiłków, odpoczynku oraz zadania

chroniącego zarówno przed wysoką temperaturą, jak i deszczem lub wiatrem. Zazwyczaj wypożyczenie sprzętu – namiotów, ławek – wiąże się z wydatkowaniem środków finansowych, które można by było przeznaczyć na samą organizację wydarzenia np. atrakcje dla dzieci, animatorzy.

W dalszej kolejności za 1000 zł wykonane zostaną nasadzenia oraz rekultywacja terenów zielonych, która ma poprawić wizerunek miejscowości oraz znacząco zazielenić wieś tworząc tzw. strefy wypoczynku czy spotkań sąsiadów. Kolejne środki w kwocie 4 000 zł wspierają finansowo organizację festynu przez miejscową jednostkę straży pożarnej. Warto też podkreślić, że działania OSP na rzecz lokalnej społeczności to nie tylko ochrona przeciwpożarowa czy przeciwpowodziowa, ale także szeroko zakrojona działalność społeczna, kulturalna, integrująca mieszkańców Sołectwa. 1000 zł pozwoli wesprzeć działalność DFK, która kultywuje język mniejszości narodowej wśród mieszkańców, dzieci i młodzieży Bojanowa. Nie zapomniano także o miejscowym klubie sportowym, który na rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców sołectwa otrzyma wsparcie 1000 zł. Ostatnim zadaniem, na które zdecydowano się przeznaczyć kwotę 1000 zł w ramach budżetu party-

cypacyjnego, jest zakup zabawek oraz pomocy naukowych dla przedszkola w Bojanowie. Ma to ulepszyć funkcjonowanie tej placówki.

44 013,10 zł trafi do **Borucina**. Jak co roku zgodnie z obecną praktyką, całość tej kwoty zostanie przeznaczona na jeden cel, dla danej organizacji, by móc kompleksowo i w maksymalnie szerokim zakresie wykonać zadanie. W roku 2022 remont kuchni zrealizuje miejscowe KGW. Wyremontowane pomieszczenie będzie służyć nie tylko kołu gospodyń, ale także – pośrednio – wszystkim mieszkańcom. Kuchnia do tej pory była doposażana i remontowana w systemie gospodarczym a sprzęt używany się zużył, dlatego też gruntowny remont jednego rodzaju imprez, przygotowywanie posiłków. Jak twierdzą mieszkańcy większe możliwości organizacyjne wpłyną na zadowolenie mieszkańców i spowodują, że jeszcze chętniej będą uczestniczyć w życiu kulturalnym miejscowości.

Sołectwo **Moravia** będzie miało do dyspozycji 44 013,10 zł, z czego 20 000 zł. przeznaczy na doposażenie Miejskiego Ośrodka Kultury w Krzanowicach m.in. w krzesła, rozkładane stoły oraz wózki do transportu stołów. Z sali Miejskiego Ośrodka Kultury w Krzanowicach korzystają wszystkie stowarzyszenia, koła, instytucje działające na terenie gminy. Organizowane tam są bale

przebierańców dla dzieci, bale karnawałowe, spotkania gminnego Koła Emerytów, prelekcje, wystąpienia, zatem niezwykle ważną kwestią jest odpowiednie wyposażenie – wygodne krzesła oraz stabilne, o równej wysokości, łatwe do demontażu stoły.

Dla Klubu Sportowego 1905 Krzanowice zakupiona zostanie m.in. kosiarka żyłkowa, mata do siłowni oraz drzwi do kontenerów. Łączna kwota realizacji powyższych zadań ma zmieścić się w 7 000 zł. Klub sportowy stawia na rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców sołectwa, rozwija sportowego ducha. Dbą o kondycję, zdrowie fizyczne jak i psychiczne swoich zawodników. Stawia na rozwój talentów sportowych, pasji i zainteresowań. Zatem przeznaczona pomoc finansowa na dbanie o użytkowany obiekt jest w pełni uzasadniona.

Krzanowicka OSP otrzyma wsparcie 15 000 zł na zakup i montaż nowej bramy wjazdowej. Miejscowi ochotnicy opiekują swoją działalnością na służbie lokalnej społeczności.

Chór Cecylia także otrzyma wsparcie. 2 013,10 zł ma przyczynić się do promocji Gminy Krzanowice i Sołectwa Moravia na scenie międzynarodowej, chodzi tutaj głównie o utrzymanie dobrych kontaktów z partnerską miejscowością Salzbergen.

Sołectwo **Pietraszyn** z kwotą 25 703,65 zł wykona trzy inwestycje. Pierwsza związana jest z remontem i modernizacją

obiektu sportowego miejscowego klubu, który jest centrum życia społeczno-kulturalnego wsi. Odbývają się tam różnorodne wydarzenia – imprezy, bale, pikniki profilaktyczne, spotkania klubu seniora, a nawet ogniska klasowe dzieci szkolnych, w związku z powyższym przeznaczenie środków na remont i modernizację obiektu sportowego jest w pełni zasadne. Koszt tej inwestycji wyniesie 10 000 zł.

Remontu remizy chcą także tamtejsi strażacy. Oni także dostaną na tę inwestycję 10 000 zł. Warto podkreślić, że działania jednostki OSP Pietraszyn na rzecz lokalnej społeczności jest szeroko zakrojona nie tylko pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, lecz także wspierają oni oraz inicjują szereg działań społecznych, kulturalnych integrujących ludzi.

Liftingu doczeka się także chodnik przy boisku sportowym. Jego remont ma zwiększyć bezpieczeństwo nie tylko przechodniów, ale także rolników przejeżdżających sprzętem ciężkim oraz przyjeżdżających na mecze kibiców piłki nożnej w tym rejonie. Inwestycja ta ma wynieść około 5 703,65 zł.

Do **Wojnowic** trafi podobnie jak do Moravii czy Borucina 44 013,10 zł. Mieszkańcy sołectwa chcą wesprzeć LKS Wojnowice w remoncie budynku sportowego. Przyznanie środków klubowi w kwocie 13 000 zł jest w pełni uzasadnione, gdyż pozwoli na zadba-

nie o zarządzany obiekt. Klub sportowy pełni bardzo ważne rolę w lokalnym społeczeństwie: integruje mieszkańców wsi poprzez organizację rozgrywek sportowych, festynów, sparingów, a także pełni rolę wychowawczą – szkoli dzieci, młodzież, wzmacniając w nich ducha sportowej walki oraz uczy gry zespołowej. Klub ten ma także otrzymać wsparcie w zakupie suszarki do strojów piłkarskich.

Podobnie jak w innych sołectwach także i wojnowicka jednostka OSP mogła liczyć na głosy swoich mieszkańców. Dla członków OSP Wojnowice zostaną zakupione mundury koszarowe i buty. Pozwoli na godne reprezentowanie Gminy na zawodach strażackich na szczeblu gminnym, powiatowym.. Jednostka wzbogaci się także o nowy agregat prądotwórczy. Całość budżetu przeznaczona dla tamtejszych strażaków to kwota 12 200 zł. Nie zapomniano również o szkole. ZSP w Wojnowicach wnioskując o środki na doposażenie szkoły w niezbędny sprzęt, wzięto pod uwagę przede wszystkim dobro dzieci oraz stworzenie najmłodszym komfortowych warunków do nauki. Zaplanowano więc wyposażenie boisk sportowego do piłki siatkowej i koszykówki oraz doposażenie szatni w kwocie 18 813,10 zł.

(DA)

Gmina Krzanowice z wysoką lokatą w Rankingu „Gmina dobra do życia”

Ranking gmin dobrych do życia jest efektem sukcesu inicjatywy Innowacyjny Samorząd konkursu organizowanego przez Polską Agencję Prasową przy współpracy z Polską Akademią Nauk.

W rankingu tym wzięto pod lupę jakość życia w polskich gminach, co przyczyniło się do nagrodzenia tych, gdzie jakość ta okazała się najwyższa. Gmina Krzanowice w kategorii gmin wiejskich oraz miejsko-wiejskich z miastem do 5 tysięcy mieszkańców zajęła 19 miejsce. To 1 miejsce w skali kraju jako gmina miejsko-wiejska oraz najwyższy wynik spośród gmin województwa śląskiego! Z kolei w ujęciu ogólnopolskim zajęła 112 miejsce na 2477 sklasyfikowanych gmin. To najwyższa lokata spośród gmin powiatu raciborskiego oraz drugi najwyższy wynik spośród gmin województwa śląskiego, wyżej uplasowały

się jedynie Katowice – miasto na prawach powiatu.

Twórcą rankingu, prof. dr hab. Przemysław Śleszyński z Instytutu Geografii i Przemysłu Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk (PAN) wyjaśniał, jakie założenia towarzyszyły mu przy tworzeniu autorskiej metodologii tworzenia tego zestawienia. Zestawieniem „Gmina dobra do życia” objęto wszystkie polskie gminy (2477) i oparto na 48 wskaźnikach składających się na sumaryczny Wskaźnik Jakości Życia. Pod uwagę wzięte zostały m.in. wydatki inwestycyjne gmin, ich atrakcyjność migracyjno-osadnicza, jakość oświaty na ich terenie,

ale także dostęp do opieki zdrowotnej, rekreacji czy zieleni. Autor rankingu przyjrzał się ponadto obciążeniu demograficznemu w samorządach, infrastrukturze kulturalnej i dostępowi do Internetu. Do stworzenia rankingu posłużyły również mniej oczywiste wskaźniki, takie jak usłonecznienie czy klimatyczny bilans wodny. Nie jest to przypadek, w rankingu po raz pierwszy bowiem w szerokim zakresie wykorzystano różnorodne dane środowiskowe. Kluczem do zrozumienia sensu pojęcia „jakość życia” jest różnorodność potrzeb każdego człowieka i to właśnie tej różnorodności była podporządkowana metodologia tworzenia tego ran-

kingu. Oczywiście każdy człowiek ma inne potrzeby. Inne oczekiwania ma naukowiec, inne biznesmen, inne dziennikarz, a jeszcze inne rolnik. Trzeba było zatem przyjąć pewien wzorzec metodologiczny, który odzwierciedlałby te potrzeby dla jak najszerzej, ale zarazem chyba najważniejszej, grupy społecznej. Dlatego uznałem, że należy go stworzyć dla przeciętnej polskiej rodziny z dziećmi i dziadkami mieszkającymi w pobliżu. Dobór wskaźników składowych rankingu został podporządkowany temu właśnie modelowi” – wyjaśniał twórca rankingu.

(DA)

Budynek Urzędu Miejskiego w Krzanowicach po termomodernizacji

Krzanowicki urząd, który nie przechodził gruntownych remontów od blisko 40-lat, stał się wreszcie obiektem energooszczędnym i ekonomicznym w eksploatacji.

Poprawę efektywności energetycznej uzyskano m.in. poprzez wykonanie nowej elewacji i ocieplenie ścian zewnętrznych oraz dachu. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, a na dachu budynku zamontowano panele fotowoltaiczne. Szacuje się, że wydatki na zakup energii elektrycznej spadną o około 80 %, zaś koszty ogrzewania zmniejszą o kolejne 60 %. Ma się to przełożyć na znaczne oszczędności.

Inwestycję zrealizowano dzięki otrzymanemu dofinansowaniu ze środków unijnych w wysokości 499 993,04 zł i z budżetu państwa w kwocie 345 672,48 zł. Wkład finansowy gminnych środków wyniósł tylko 12 434,48 zł. Całkowita wartość inwestycji zamknęła się kwotą 858 100 zł.

Projekt współfinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata

2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) dla w ramach dla osi priorytetowej IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna dla działania: 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.2. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – RIT.

(DA)

fot. UM Krzanowice

Zjazd Oddziału Gminnego Związku OSP RP GMINY KRZANOWICE

W niedzielę 21 listopada roku odbył się Zjazd Oddziału Gminnego Związku OSP RP Gminy Krzanowice. Celem zjazdu było wybranie nowych przedstawicieli do Zarządu Oddziału Gminnego, wybór delegatów na zjazd oddziału powiatowego oraz wybór przedstawicieli zarządu oddziału gminnego oraz zarządu powiatowego.

Prezes Zarządu Gminnego Józef Maindok przedstawił sprawozdanie z działalności Zarządu Gminnego za lata 2016 – 2020. Komendant gminy Herbert Czogała przedstawił sprawozdanie z działalności prewencyjno-bojowej jednostek OSP. Po odczytaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej zgłoszony wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi Gminnemu przyjęto jednogłośnie.

W zjeździe uczestniczyli za-

proszeni goście: poseł na Sejm RP Adam Gawęda, burmistrz Krzanowic Andrzej Strzedulla, zastępca burmistrza Jarosław Gałkowski, Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Długosz, zastępca Komendanta Powiatowego PSP mł. bryg. Paweł Sowa, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego KP PSP w Raciborzu Stefan Kaptur, opiekun jednostek z ramienia KP PSP mł. kpt. Marek Wranik i kronikarz OSP Bojanów Herbert Labuda. Skład nowo wybranego Zarządu przedstawia się następująco:

1. Prezes - Józef Maindok
2. Wiceprezes - Andrzej Charuk
3. Wiceprezes - Gerard Kocjan
4. Komendant Gminny - Aleksander Wyglenda
5. Sekretarz - Paulina Bokwa
6. Skarbnik - Damian Raida
7. Członek Prezydium - Andrzej Strzedulla
8. Członek Prezydium - Martin Lamla
9. Członek Prezydium - Paweł Bryks

Członkami Zarządu zostali: Adam Makosz, Dariusz Cwik, Piotr Hanka, Patryk Piorkowski, Konrad Badziura, Herbert Czogała, Oskar Siegmund, Jan Długosz, Grażyna Nowak.

Skład Komisji Rewizyjnej:
1. Przewodniczący - Łukasz Mrozek
2. Szymon Plura - Członek
3. Jan Sternisko - Sekretarz
Przedstawicielami do Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Raciborzu zostali:

1. Józef Maindok - Prezes
2. Andrzej Charuk - Wiceprezes

Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP Druh Józef Maindok w imieniu nowo wybranego zarządu podziękował za wybór i zob-

wiązał się do kontynuacji działań służących poprawie bezpieczeństwa na terenie gminy. Podziękowania na ręce strażaków i życzenia pomyślności złożył Burmistrz Andrzej Strzedulla. Burmistrz podziękował za pracę Komendantowi Gminnemu, wręczając okolicznościowy upominek druhowi Herbertowi Czogała, oraz druhom, którzy zakończyli pracę w zarządzie gminnym. Zarząd OSP podziękował za pracę sekretarza Grażynie Nowak, która przechodzi na emeryturę.

(GN)

OD 1 STYCZNIA WNIOSKI O 500+ DO ZUS TYLKO ELEKTRONICZNIE

Od 1 stycznia 2022 roku to ZUS będzie przyjmował wnioski o nowe świadczenia „Rodzina 500+” i je wypłacał. Natomiast gminy będą kontynuowały wypłaty przyznanych już świadczeń do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r. Nie trzeba w tej sprawie składać nowych wniosków.

Stopniowe przejście realizacji programu Rodzina 500+ przez ZUS oznacza, że gminy będą kontynuowały wypłatę świadczeń do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r. W tych sprawach nadal należy kontaktować się z pracownikami gmin – informuje Beata Kopczyńska, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa śląskiego.

Rodzic, który obecnie nie pobiera świadczenia 500+ na swoje dziecko, aby uzyskać prawo do świadczenia 500 plus na okres od 1 stycznia do 31 maja 2022 r., musi złożyć wniosek elektronicznie do ZUS. Natomiast wszyscy inni rodzice, którzy są w trakcie okresu pobierania świadczenia 500+, wnioski na nowy okres świadczeniowy, czyli od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r., mogą składać elektronicznie dopiero od 1 lutego 2022 r. Co ważne, wnioski

o przyznanie świadczenia 500 plus od 1 stycznia przyszłego roku będzie można przysyłać tylko drogą elektroniczną na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, portalu Empatia lub przez bankowość elektroniczną. Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przenosi ustalanie uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę z gmin do ZUS. Zmienia się także sposób wypłaty świadczenia. Zgodnie z nowelizacją świadczenia będą wypłacane wyłącznie bezgotówkowo na wskazany przez wnioskodawcę numer rachunku bankowego. Ważna zmiana ustawy dotyczy sposobu prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego – pisma, informacje i decyzje będą przekazywane w postaci elektronicznej na PUE ZUS i będą tam dostępne dla zalogowanych klientów.

Przykład 1

Pani Maria wniosek o świadczenie wychowawcze na swoją 15-letnią córkę Elę, złożyła 30 września 2022 r. zaznaczając, że ubiega się o świadczenie na okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r. Pani Marii przyznamy prawo do świadczenia wychowawczego od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku, czyli od 1 września 2022 r. do końca danego okresu świadczeniowego, czyli do 31 maja 2023 r., a pierwsza wypłata świadczenia wychowawczego nastąpi za wrzesień 2022 r.

Przypominamy, że w przypadku złożenia wniosku po 31 maja roku w którym rozpoczyna się okres świadczeniowy prawo do świadczenia przysługuje począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, do końca okresu świadczeniowego, tj. do dnia 31 maja 2022 r. Skoro pa-

ni Maria złożyła wniosek 30 września, to świadczenie może być przyznane od 1 września, czyli od miesiąca, w którym złożono wniosek. Aby uzyskać prawo do świadczenia od początku nowego okresu świadczeniowego, trzeba złożyć wniosek między 1 lutego a 30 czerwca danego roku.

Przykład 2

Jeżeli rodzic złoży wniosek o świadczenie 500+ na nowonarodzone dziecko w okresie 3 miesięcy od dnia urodzenia się dziecka to prawo i wypłata przysługuje od dnia urodzenia się dziecka. I tak, jeśli dziecko urodziło się 10 grudnia 2021 r., a matka wniosek do ZUS złożyła 5 lutego 2022 r. na okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca 2021 do 31 maja 2022 r. (czyli na trwający okres świadczeniowy), to w związku z tym, że matka dziecka złożyła wniosek w terminie 3 miesięcy od dnia

urodzenia dziecka, prawo do świadczenia 500+ powstaje od dnia urodzenia dziecka, czyli od 10 grudnia 2021 r. do 31 maja 2022 r. Warto dodać, że od 1 lutego 2022 r. matka dziecka mogłaby już złożyć wniosek również na nowy okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r.

Prawo do świadczenia będzie ustalone przez ZUS pomimo tego, że dziecko urodziło się przed 1 stycznia 2022 r. Gdyby wniosek miał zostać złożony jeszcze przed 1 stycznia 2022 r., to trafiłby on do rozpatrzenia przez właściwy ośrodek gminny lub powiatowy. Z kolei jeśli matka złożyłaby ten wniosek 11 marca 2022 r., nie zmieściłaby się w terminie 3 miesięcy od urodzenia się dziecka. W takiej sytuacji prawo do świadczenia powstałoby od miesiąca w którym złożono wniosek, tj. od 1 marca 2022 r.

Przykład 3

Ile wynosi świadczenie wychowawcze, gdy obejmuje ono pierwszy, niepełny miesiąc życia noworodka. W sytuacji, gdy dziecko urodziło się 12 września, to rodzicom wypłacimy świadczenie wychowawcze za wrzesień w niepełnej, proporcjonalnej do liczby dni wysokości, a w pozostałe miesiące już w kwocie 500 zł. Rodzic otrzyma we wrześniu świadczenie w wysokości 316,70 zł. Wrzesień ma 30 dni, oznacza to, że 500 zł należy podzielić przez 30 dni, a następnie pomnożyć przez liczbę dni, które pozostały do końca miesiąca, czyli przez 19 dni (licząc od dnia 12 września):

$$500 \text{ zł} : 30 \text{ dni} \times 19 \text{ dni} = 316,70 \text{ zł}$$

Podobnie niepełną wysokość świadczenia otrzyma rodzic w miesiącu, w którym dziecko kończy 18 lat. I tak, jeśli dziecko kończy 18 lat w dniu 11 października, to rodzicom wypłacimy świadczenie wychowawcze w październiku w wysokości 161,30 zł. Październik ma 31 dni, co oznacza, że 500 zł należy podzielić przez 31 dni, a następnie pomnożyć przez 10 dni w październiku (nie uwzględnia się dnia, w którym dziecko kończy 18 lat):

$$500 \text{ zł} : 31 \text{ dni} \times 10 \text{ dni} = 161,30 \text{ zł}$$

(ZUS)

15 LAT PARTNERSTWA Z NIEMIECKĄ GMINĄ SALZBERGEN

Przyjaźń jest największym wśród wszystkich dóbr, jakimi nas mądrość obdarza dla zapewnienia szczęścia przez całe życie (*Epikurs z Samos*).

Porozumienie o współpracy obu gmin podpisano 11 maja 2006 roku w Salzbergen, podczas jednej z wizyt ówczesnej władzy samorządowej. Partnerstwo zakłada m.in.: utrzymanie trwałych stosunków pomiędzy władzami samorządowymi oraz mieszkańcami obydwu gmin, organizację spotkań i mocne wspieranie wymiany młodzieży, wzbogacaniu wiedzy o gminach partnerskich, współpracę w zakresie gospodarczym i technicznym, jak również wymianę kulturalną i duchową.

22 września zorganizowano zdalną konferencję poświęconą 15-leciu współpracy. Burmistrz Krzanowic złożył na ręce wóldarza Salzbergen podziękowania za dotychczasowe partnerstwo, zaangażowanie i pomoc udzielaną na rzecz krzanowickiego Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego oraz Caritas Diecezji Opolskiej, które to cyklicznie otrzymują wsparcie w postaci środków ochrony osobistej, czy też wyposażenia sal szpitalnych. Podziękowano także wszystkim tym, którzy tworzyli partnerstwo obu stron, pomagali lepiej się poznać i połączyć nitką sympatii.

Wóldarze obu gmin zgodnie stwierdzili, iż współpraca jest dla obu stron niezwykle istotna, zarówno ze względu na jego dynamikę, jak i otwartość w wielu płaszczyznach społeczno-gospodarczych. Podczas konferencji zaprezentowano filmy promocyjne obu gmin, zaś z programem artystycznym wystąpił gościnnie Chór Cecylia z Krzanowic podt kierunkiem Kornelii Pawliczek-Błońskiej.

(DA)

DEWASTACJA ALEI BRZÓZ w Pietraszynie

Prawdopodobnie 20.10., w sołectwie Pietraszyn, doszło do aktu wandalizmu.

Przy drodze wyjazdowej z Pietraszyna w kierunku Raciborza, naprzeciwko miejscowego cmentarza, nieznani sprawcy poobcinali ostrym narzędziem młode brzożki, które mieszkańcy sołectwa posadzili celem uzupełnień ubytków w tamtejszej alei. Zniszczonych zostało 12 młodych drzewek z 25 nasadzonych. Z zebranych informacji wynika, że aktu wandalizmu dokonano prawdopodobnie wczoraj wieczorem. Z uwagi na to, że do tej pory nie udało się ustalić sprawców, zwraca-

my się o pomoc w ich ujęciu. Jeśli ktokolwiek widział wandalę, bądź wandalę, albo posiada jakąkolwiek informację o tym zdarzeniu, niech zgłosi się na policję osobiście lub telefonicznie pod nr tel. stacjonarny Komisariatu Policji w Krzyżanowicach 32 467 66 18, tel. komórkowy dzielnicowego Gminy Krzanowice 727 032 582 lub 997. Każda informacja może doprowadzić do ujęcia sprawców.

(UM)

Z okazji zbliżających się Świąt Narodzenia Pańskiego życzę Państwu wielu radosnych chwil, wzajemnej serdeczności oraz rodzinnego ciepła w otoczeniu blasku świec, zapachu choinki i dźwięku kołęd. Niech wszystko, co kryją w sobie te wyjątkowe Świąta – dobro, spokój i ciepło ludzkich serc towarzyszy Państwu nie tylko przy wigilijnym stole, lecz przez cały Nowy Rok.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Krzanowicach
Jan Długosz

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia pełni nadziei spoglądamy w przyszłość.

W tych wyjątkowych dniach życzę wszystkim serdecznych spotkań rodzinnych, dużo radości, szczęśliwych wspomnień, pogody ducha, spełnienia marzeń, zawodowej satysfakcji oraz samych sukcesów w nadchodzącym Nowym Roku 2022. Niech radosna atmosfera świąt przepiętna miłością, spokojem i przyjaźnią zagości w sercach nas wszystkich na dłużej.

Burmistrz Krzanowic
Andrzej Strzedulla

wraz z pracownikami Urzędu Miejskiego w Krzanowicach

Merry Christmas!

ZMIANA ZASAD WYWOŻENIA ODPADÓW

W celu ograniczenia wzrostu cen za usługi związane z odbiorem odpadów komunalnych, od stycznia zmieniają się zasady wyposażenia nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Krzanowice w kosze na odpady. Od teraz to gmina, a nie firma świadcząca usługi odbioru odpadów będzie wyposażała mieszkańców w nowe pojemniki na odpady komunalne, w ilości uzależnionej od ilości mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Należy pamiętać, aby nowych pojemników używać dla wywozów realizowanych dopiero od stycznia przyszłego roku. Te które obecnie mieszkańcy używają, a są własnością firmy Remondis zostaną odebrane przez firmę po ostatnim odbiorze odpadów w grudniu.

Zgodnie z podjętą przez Radę Miejską uchwałą z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat, mieszkańcy gminy Krzanowice mogą ubiegać się o naliczenie ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie od-

padami komunalnymi jeżeli kompostują bioodpady.

Mieszkańcy którzy chcą skorzystać z ulgi, muszą zgłosić się do urzędu pok. nr 6 w celu zmiany deklaracji naliczającej opłatę za odpady komunalne w której należy zgłosić chęć kompostowania.

Od momentu zgłoszenia kompostowania właściciele danej nieruchomości nie wystawiają bioodpadów, pojemnik brązowy jest wtedy przeznaczony tylko na popiół w okresie zimowym.

Niestety, z przyczyn prawnych nie ma możliwości ubiegania się o naliczenie ulgi z tytułu braku popiołu w związku z montażem pompy ciepła, instalacji gazowej, ogrzewania elektrycznego lub olejowego. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewiduje w tym przypadku zastosowania tego rodzaju ulgi.

W razie pytań Urząd Miejski w Krzanowicach prosi o kontakt telefoniczny pod numerem telefonu 32 4108202 wew.130 w godzinach jego urzędowania.

ZJAZD POWIATOWY OSP W JANKOWICACH

Strażacy naszej gminy wzięli udział, 19.12., w zjeździe powiatowym OSP. Druhów gościła OSP Jankowice w gm. Kuźnia Raciborska.

53 jednostki w całym powiecie, najwięcej w gminach Krzyżanowice i Pietrowice Wielkie po 10; 3609 zrzeszonych strażaków ochotników (3519 w 2016 r.), w tym 223 kobiety; 1369 strażaków po przeszkoleniu podstawowym uprawniającym do udziału w akcji (1223 w 2016 r.); 39 jednostek ma młodzieżowe drużyny pożarnicze z 268 dziewczętami i 357 chłopcami w szeregach; w garażach remizy parkuje 90 pojazdów – 11 ciężkich, 49 średnich i 30 lekkich, w tym 14 nowych, zakupionych w ostatnich pięciu latach – OSP powiatu raciborskiego rosną w siłę.

To najważniejsze, najliczniejsze siły szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych, nie tylko pożarach, ale i powodziach, podtopieniach, nawałnicach. Trudno dziś wyobrazić sobie zarządzanie bez druhow ochotników. Są coraz lepiej wyszkoleni, mają coraz lepszy sprzęt, ale najważniejsze, że mają strażacką pasję, chęć i dumę w pomaganiu innym.

Minione pięć lat podsumowano w remizie OSP Jankowice. - Bez waszego wsparcia nie dalibyśmy sobie radę. Razem możemy zrobić więcej - powiedział w Jankowicach bryg. Jarosław Ceglarek, komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu, wskazując na rosnącą liczbę zdarzeń

- w tym roku jest ich już 2026, w całym zeszłym 1844. Przedstawił sprawozdanie za ostatnie pięć lat. W skład nowego Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Raciborzu na lata 2021-2025 weszli: prezes Stefan Kaptur - Racibórz, wiceprezesi: Jarosław Ceglarek (nowy członek zarządu) - komendant KP PSP w Raciborzu, Krystian Jobczyk - Krzyżanowice, Edward Morciniec - Kuźnia Raciborska, Leszek Pietrasz - Nędza; sekretarz Mateusz Wyrba - PSP Racibórz, OSP Brzeziny;

skarbnik Henryk Gorywoda - Kornowac; członek prezydium **Andrzej Charuk - Krzanowice**, Jan Herud - Pietrowice Wielkie i Bogusław Stec - Rudnik; członkowie: Krzysztof Bartoń - gmina Kuźnia Raciborska, Walter Bożek - gmina Krzyżanowice, Jacek German - gmina Nędza, Roland Kotula - m. Racibórz, Jan Krolak - gmina Kornowac, Elżbieta Lesznik - gmina Pietrowice Wielkie, **Józef Maindok - gmina Krzanowice**, Marian Plura - gmina Rudnik, Marek Wranik - KP PSP Racibórz; komisja rewizyjna: Paweł Cygler (przewodni-

czący), Mirosław Kuźniar (wiceprzewodniczący), Mateusz Seidler (sekretarz).

Przedstawiciele do zarządu wojewódzkiego: Stefan Kaptur, Krystian Jobczyk, Leszek Pietrasz; delegaci na zjazd wojewódzki: Paweł Cygler, Tomasz Gomółka, Andreas Nowak, Mirosław Kuźniar, Łukasz Prokopczuk.

Goszczący w Jankowicach druhowie ze Sdruceni hasiów Cech, Morawy a Slezska wręczyli kolegom z Polski medal III st. za międzynarodową współpracę.

Urząd Miejski w Krzanowicach

Godziny urzędowania:
poniedziałek, środa i czwartek
od 7.00 do 15.00,
wtorek od 7.00 do 16.30,
piątek od 7.00 do 13.30.

Wydawca: Wydawnictwo i Agencja Informacyjna WAW Grzegorz Wawoczny

Redakcja:
ul. Pod Widokiem 20, 47-400 Racibórz
tel. 605 685 485
e-mail: ziemia.raciborska@wp.pl

Redaktor naczelny: Grzegorz Wawoczny
Skład: Fabryka Informacji Sp. z o.o.
Druk: Polska Presse sp. z o.o., Sosnowiec

Nowa nawierzchnia na ulicy Ogrodowej w Wojnowicach

Remont tego odcinka drogi był długo wyczekiwany przez mieszkańców sołectwa.

Ulica Ogrodowa była od zawsze swoistym łącznikiem pomiędzy osiedlami wioski, służyła mieszkańcom również jako zaciszne miejsce do spacerów. Jednak jej nawierzchnia, po której głównie poruszała się transport rolniczy, była w ostatnim czasie w fatalnym stanie. Ciężko było się po niej poruszać, szczególnie w okresach wiosenno-jesiennych.

Od teraz będzie już zupełnie inaczej, gdyż na całym odcinku drogi położony został nowy asfalt. Wykonano także nowe zjazdy do posesji, które znajdują się w tej lokalizacji oraz do skrzyżowań z ul. Poprzeczną czy ul. Jana. Na wysokości siłowni napowietrznej jest też położone nowe wejście z kostki brukowej. Dla urzędu realizacja tej inwestycji była

niezwykle ważna. Samorządowi zależało na zapewnieniu bezpieczeństwa korzystającym z tego odcinka drogi. Jak twierdzą sami mieszkańcy, teraz będzie znacznie łatwiej.

Koszt inwestycji to kwota 242 258,06 zł. Zadanie zostało zrealizowane w całości z środków własnych Gminy Krzanowice.

fot. UM Krzanowice

fot. UM Krzanowice

Złote gody - wdzięczność, szacunek i uznanie

„Nie wystarczy pokochać, trzeba jeszcze umieć wziąć tę miłość w ręce i przenieść ją przez całe życie” (A. Bekante).

50-lecie ślubu to wspaniała rocznica i podniosłe wydarzenie. To jubileusz niezwykły, który jest okazją do spojrzenia na minione lata, dokonania podsumowań i wzbudzenia refleksji nad zmieniającym się na przestrzeni lat uczuciem dwojga ludzi. Jest to jedyne wyróżnienie, które można otrzymać wyłącznie we dwoje. To symbol wierności i miłości rodzinnej, dowód wzajemnego zrozumienia i istoty związku małżeńskiego, a także wzór i piękny przykład do naśladowania dla młodych pokoleń.

- Kochani Jubilaci, Wy najlepiej wiecie, że małżeństwo to nie tylko piękne, podniosłe i radosne chwile, ale też dzielenie z drugą osobą trosk, smutków i nieszczęść. W przysiędze małżeńskiej ślubowaliście, że będziecie ze sobą na dobre i na złe – z tej próby wyszliście zwycięsko. Nagrodą jest szczęście dzieci, uśmiech wnuków i prawnuków oraz radość, którą możecie dziś dzielić z przyjaciółmi. Wszystkiego najlep-

szego na dalsze lata wspólnego życia zasłużyliście na to przez swą miłość, wierność i uczciwość małżeńską - takie słowa do jubilatów skierował burmistrz Andrzej Strzedulla.

I tak już od ponad 50 lat państwo: Łucja i Alfred Gorus, Maria i Paweł Grzegorzczak, Maria i Jan Hanslik, Urszula i Jerzy Mrazek, Renata i Zbigniew Siódmiok, Helena i Rudolf Smolana przemierzają drogą miłości, wybaczenia i wzajemnego szacunku. Z tej okazji zorganizowano uroczyste spotkanie w restauracji „Perła” w Krzanowicach, podczas którego burmistrz wręczył jubilatom odznaczenia za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Samorząd ufundował także upominki dla par małżeńskich. Wszystkim parom życzymy, aby dalej szli przez życie mocno trzymając się za ręce, zawsze uśmiechnięci i szczęśliwi, zawsze razem oraz pewni swoich uczuć. Życzymy Pań-

stwu kolejnych wspaniałych jubileuszy!

A teraz garść informacji o jubilatach. Alfred i Łucja Gorusowie z Borucina poznali się w Cyprianowie na imprezie. Pan Alfred rodem z Szonowic zabiegał o panią Łucję z Borucina dwa lata. Ślub odbył się 26 kwietnia 1971 r. Para doczekała się troje dzieci oraz tyle samo wnuczek i wnuczków.

Maria i Jan Hanslikowie wpadli sobie w oko w Pietraszynie, gdzie mieszkają. Narzeczeństwo trwało dwa lata. Na ślubnym kobiercu stanęli 6 września 1971 r. Mają trzech synów, sześciu wnuków, dwie wnuczki i jedną prawnuczkę. Przeżyciu 50 lat pomaga zgoda, wzajemny szacunek i wsparcie.

Maria i Paweł Grzegorzczakowie z Krzanowic (w Perle była pani Maria, na zdjęciu z burmistrzem Strzedullą i kierownikiem Augustyn) pobrali się 10 kwietnia 1971 r., a poznali... przy budowie drogi. Pan Paweł budował ją przy domu swojej wybranki. Para randko-

wała blisko rok. Potem uznała, że chce razem iść przez życie z wzajemnym zaufaniem. Ma troje dzieci, cztery wnuczki i trzech wnuków.

Jerzy i Urszula Mrazkowie z Borucina znają się od pewnej pamiętnej zabawy w Żer-

dzinach, na którą pani Urszula poszła za namową swojej siostry, zamieszkałej wtedy w tej miejscowości gminy Pietrowice Wielkie. Był też tam pan Jerzy, który odtąd przez rok zabiegał o rękę wybranki. Pobrali się 6 września 1971 r. Recepta

na złote gody to ich zdaniem przede wszystkim zgoda. Doczekali się syna i córki oraz dwóch wnuczek i wnuka.

(da, w)

Seniorzy znowu aktywni

Wiosną 2021 r. można już było mieć nadzieję, że ustępująca 3 fala koronawirusa pozwoli seniorom z Gminnego Koła Emerytów Rencistów i Inwalidów na powrót do dawnych spotkań i biesiad.

W maju zarząd koła zapropomował spotkania na świeżym powietrzu, czyli spacer z kijkami. Chętnych nie było zbyt dużo, ale pierwszy krok został zrobiony. W czerwcu, na powitanie lata, członkowie koła spotkali się już w większym gronie. Dzięki uprzejmości prezesa KS, pana Adriana Krautwurst, seniorzy bawili się przy muzyce na boisku w Pietraszynie. Frekwencja była wysoka, bo to pierwsza biesiada od ponad roku, a emeryci spragnieni byli rozmów i kontaktu z innymi ludźmi. W czerwcu wróciły też systematyczne zajęcia z pilates, które od 5 lat rehabilitują kręgosłup, kolana i stawy naszych seniorów.

Skoro członkowie koła już raz wyszli z domów, to na powrót się w nich zamknąć nie dali. Czekali na dalsze inicjatywy zarządu i doczekali się bardzo

szybko. W lipcu duża ich grupa wzięła udział w sportowych zawodach w Bielej, a pod koniec sierpnia w sołeckich dożynkach w Krzanowicach i Borucinie. 30 sierpnia odbyła się także wycieczka do Wisły. Główną jej atrakcją był przejazd zaprzęgami konnymi wzdłuż Białej Wisłki, a potem biesiada w karczmie Koliba.

Od września ruszyły ponownie zajęcia aerobiku na basenie w Kietrzu oraz znowu zaczęło działać biuro koła, do którego emeryci przychodzą, aby załatwić różne sprawy, ale też wypić kawę i po prostu z kimś porozmawiać.

Nadchodząca 4 fala pandemii koronawirusa sprawiła, że jesień nie była już taka atrakcyjna. W październiku udało się jeszcze zorganizować dla członków koła Dzień Seniora przy muzyce w Ośrodku Wy-

poczynkowym „Olza”. Podczas uroczystości podziękowano zarządowi za aktywną pracę, a szczególne wyróżnienie spotkało przewodniczącą koła, panią Krystynę Mandrysz, której K. Loch z O/J PZERII w Raciborzu wręczyła Dużą Złotą Honorową Odznakę ZG PZERII. Niestety, zaplanowaną w listopadzie zabawę andrzejkową zarząd odwołał ze względu na duży wzrost zakażeń koronawirusem na terenie naszej gminy, ale zaprosił seniorów (tych zaszczepionych) na spotkanie opłatkowe 16 grudnia do Domu Kultury w Borucinie (z zachowaniem wszelkich sanitarnych wymogów).

Zarząd koła ma nadzieję, że przyszedłszy rok będzie lepszy i uda się zrealizować wszystkie zaplanowane spotkania i wyjazdy.

K. Łozińska

Pomagamy pełnym sercem nakręcając się na pomoc!

Tym hasłem rozpoczęliśmy zbiórki nakrętek dla Zosi, mieszkanki naszej Gminy. Zosia to urocza, uśmiechnięta i niezwykle pogodna dziewczynka, uczennica Szkoły Podstawowej w Borucinie, która choruje na rozszczep kręgosłupa, przepuklinę oponowo-rdzeniową, pęcherz neurogeny oraz wodogłowię. Jej rodzice odpowiedzieli na apel Gminy Krzanowice, która poszukiwała odbiorców nakrętek plastikowych. Pomyślną zadanią zbierania nakrętek była krzanowicka radna Joanna Stroka, tak więc dzięki jej

inicjatywie w centrum krzanowickiego Rynku ustawiono metalowe serce do zbierania wspomnianych już nakrętek. Odzew mieszkańców był natychmiastowy i przerósł oczekiwania wszystkich. Serce napęniało się w niesamowitym tempie. Zebrano przeszło pół tony surowca, który zamiast trafić do koszy na odpady komunalne zmienił się w realne pieniądze. Z zebranych nakrętek zebrano kwotę ponad 700 zł, którą przeznaczono na sprzęt ortopedyczny i rehabilitację Zosi.

Krzanowicki Jarmark Staroci gratką dla kolekcjonerów i miłośników starych przedmiotów

Wszyscy wielbiciele antyków i wiekowych rzeczy powinni raz na jakiś czas wybrać się na tzw. jarmark staroci.

To fantastyczne miejsca, w których można znaleźć nie tylko oryginalne drobiazgi do ozdobienia domu, lecz także niepowtarzalne meble, lampy oraz obrazy. To miejsce profesjonalnego handlu, w którym klienci mogą dotknąć i dokładnie obejrzeć rzeczy, a nawet nieco się potargować. Tam właśnie można znaleźć przedmioty o prawdziwej wartości kolekcjonerskiej. Wszystkie

znalezione na nich rzeczy są wyjątkowe – mają niepowtarzalną historię i wygląd, często też stanowią jedyne egzemplarze danego modelu.

Każdy, kto marzy o tym, aby urządzić swój dom w stylu retro, właśnie na tego typu jarmarkach znajduje idealne meble i dekoracje. Wiosenna i jesienna edycja Krzanowickiego Jarmarku Staroci przyciągnęła na nasz teren duże grono zarówno wystawców jak i kupujących. Nic dziwnego, zmodernizowany Rynek w Krzanowicach dodaje imprezie niecodziennego uroku, a i pogoda za każdym razem zachęcała do tego, aby przyjść i pohandlować.

Podczas jarmarku nie zabrakło m.in. zastaw stołowych, zdobionych talerzy, wazonów, odznak turystycznych, kolekcji znaczków. Były też oczywiście obrazy, zegary, meble, ozdoby, monety oraz książki. Tak na-

prawdę: każdy mógł znaleźć coś dla siebie i wyjechać usatysfakcjonowanym zrobionymi zakupami.

Zachęcenie efektem tego rocznej edycji Krzanowickiego Jarmarku Staroci planujemy jego kolejne edycje już latem przyszłego roku w okolicach czerwca.

(DA)

SZLACHETNA PACZKA ZAWITAŁA DO KRZANOWIC

Szlachetna Paczka jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych programów społecznych w Polsce. Działa od blisko 20 lat i wbrew pozorom wolontariusze nie zajmują się tylko robieniem paczek.

Paczka jest oparta na pracy z darczyńcami i wolontariuszami. To oni pomagają rodzinom w potrzebie, tym którzy mają trudniej. Wolontariusze szukają rodzin i pracują z nimi tworząc rozwiązania, dzięki którym konkretny człowiek może pomagać konkretnemu człowiekowi, zmagającemu się z trudnościami. Darczyńcy zaś przygotowują dedykowaną pomoc.

Do Szlachetnej Paczki włączane są rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej z przyczyn od siebie niezależnych. Wolontariusze docierają do prawdziwej biedy (niekoniecznie finansowej) – tej niezawinionej, ukrytej, a nie tej, która domaga się pomocy. Mądrą pomoc otrzymują ci potrzebujący, którzy mimo słabości starają się zmienić swoją sytuację, nie są bierni, nie czekają na jałmużnę. Ale również ci, którzy nie poradzą sobie sami – seniorzy w trudnej sytuacji czy osoby z niepełnosprawnościami. Szlachetna Paczka jest dla nich umocnieniem w ich zmaganiach, przywróceniem na-

dziei i wiary w bezinteresowną dobroć ludzi.

Działaniami na terenie Gminy Krzanowice kieruje raciborzanka Natalia Kiszka- Miłota. To ona była pomysłodawczynią zorganizowania u nas magazynu dla Szlachetnej Paczki. Na odzew nie trzeba było czekać długo. Do akcji włączyło się sześć wolontariuszy z terenu naszej gminy. Jak sama twierdzi: - Cała społeczność jest pozytywnie na-

stawiona na Szlachetną Paczkę. Pomogła nam szkoła, która udostępniła miejsce na magazyn, współpracowali także z parafią. Dostaliśmy dużo wsparcia od Urzędu Miejskiego w Krzanowicach, dzięki gminie mamy m.in. dodatkowego busa i możemy rozwozić paczki.

11 i 12 grudnia przeprowadzono u nas finał Szlachetnej Paczki pod nazwą "Weekend Cudów", gdzie do jej organizacji ruszyło aż 20 osób. Miejscowi wolontariusze, którzy zgłosili się do programu, przekazali paczki 12 rodzinom. Weekend Cudów to tak naprawdę czas spotkań, dzielenia się radością z drugim człowiekiem. Grudniowy Weekend Cudów jest ostatnim punktem w kalendarzu Szlachetnej Paczki, jednak wolontariusze po przekazaniu wsparcia nadal pozostają w kontakcie z rodzinami.

(DA)

Zwolnieni z Teorii oraz Godki Starej Ciotki

Oliwia Stroka z Krzanowic i Kamila Krybus z Grzegorzowic prowadzą swój własny projekt społeczny.

Dziewczyny uczęszczają do Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu. Mimo tego, że Kamila jest dopiero w pierwszej klasie, a Oliwia w drugiej to i tak postanowiły stworzyć swój własny projekt.

"Zwolnieni z Teorii" to platforma, na której młodzież prowadzi swoje projekty. Dziewczyny muszą pokonać 4 etapy, żeby otrzymać międzynarodowy certyfikat, który daje im dużo możliwości. Ale to nie jest tylko projekt. To jest także ogólnopolski konkurs. Dziewczyny rywalizują z młodzieżą ze szkół

średnich i ze studentami z całej Polski.

Łatwo zauważyć, że tradycje śląskie zanikają, a ludzie coraz mniej posługują się gwara śląską. Jest to wielkie bogactwo naszego województwa, a także Polski. Sami doprowadzamy do tego, że piękno Śląska umiera, a dziewczyny postanowiły to zmienić!

Kamila i Oliwia prowadzą projekt społeczny pod nazwą: "Godki Starej Ciotki". Chcą odwiedzić szkoły podstawowe oraz przedszkola w naszej gminie i nie tylko. Będą przedsta-

wiać kulturę, tradycje, gwarę, i ciekawe miejsca Śląska poprzez zabawę.

Będą nagłaśniać ten problem społeczny poprzez rozdawanie ulotek i wieszanie plakatów. Zanikająca gwarą to dosyć spory kłopot, a jeżeli nic nie zrobimy w tym kierunku to niebawem nasze bogactwo zniknie.

Prowadzą Facebooka, Tik Toka i Instagrama. Na wszystkie te media serdecznie zapraszamy nazwa: "Godki Starej Ciotki", Gryta (tak się nazywa ciotka) z pewnością pokaże Państwu gwarę i wiele ciekawostek

na temat naszego województwa.

O starszym pokoleniu też nie zapominają! Zorganizują spotkania, na których będą także mówić o Śląsku, a szczególnie przypominać śląskie piosenki. Głównym punktem programu jest I Wojewódzki Konkurs pt.: "Granie, skokanie bajtli godanie!", który odbędzie się 8.02.2022. Konkurs będzie dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, a także uczniów szkół średnich. Ma on na celu propagowanie naszej, śląskiej godki. Konkurs polega na zaprezentowaniu krótkiego

przedstawienia w gwarze śląskiej. Oceniać uczestników będzie znające się na rzeczy jury.

Serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych! Więcej

informacji znajdziecie między innymi na Facebooku "Godki Starej Ciotki".

Joanna Stroka

Innowacyjne projekty edukacyjne w gminie Krzanowice

Rozwój kompetencji..., Na fali, Umiem pływać, Laboratoria przyszłości oraz Aktywna tablica - to projekty dla naszych placówek oświatowych.

Gmina Krzanowice wspólnie z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Borucinie oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Wojnowicach wdrożyła projekt pn. „Rozwój kompetencji i umiejętności kluczem do sukcesu w Gminie Krzanowice”, realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizowany jest do końca czerwca 2022 r.

Celem projektu jest podniesienie kluczowych kompetencji oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy wśród 102 uczniów szkół w Borucinie oraz w Wojnowicach, w tym zniwelowanie deficytów u uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, jak również u uczniów z niepełnosprawnością, poprzez realizację zajęć dodatkowych i specjalistycznych. Program zakłada także podniesienie kompetencji zawodowych u 17 nauczycieli w tychże szkołach. Dofinansowanie otrzymano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego nr RPSL.11.01.04-IZ.01-24-316/19.

Od początku realizacji projektu zakupiono m.in. drobne pomoce dydaktyczne, wyposażenie pracowni przyrodniczej, chemicznej, pracowni do fizyki oraz matematyki. Pomoce dydaktyczne wspierają także prowadzenie zajęć: socjoterapeutycznych, logopedycznych, jak również zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Zakupione po-

moce dydaktyczne dla szkoły w Borucinie opiewają na kwotę 36 505,62 zł, zaś dla Wojnowic na kwotę 32 321,65 zł.

Ponadto zakupiono sprzęt TIK, w tym m.in. tablety dla uczniów, aparat fotograficzny, rzutniki multimedialne, laptopy, monitory interaktywne na łączną kwotę dla ZSP Borucin za 33 246,81 zł, a dla ZSP Wojnowice za 32 521,65 zł.

W ramach projektu zrealizowano także szkolenia dla nauczycieli z zakresu: stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych; wykorzystanie metod eksperymentu w dydaktyce dla nauczycieli przed. przyrodniczych; podnoszenie kompetencji metody pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z elementami pedagogiki specjalnej; kurs j. angielskiego dla zaawansowanych. W/w szkolenia i kursy zrealizowano na łączną kwotę: dla ZSP Borucin za 3300,00 zł, a dla ZSP Wojnowice za 5 210,00 zł.

Ponadto w ramach projektu nauczycieli z ZSP w Wojnowicach od października tego roku uczęszcza na studia z zakresu neurologopedii. Zakupione pomoce, wyposażenie, a także zdobyta wiedza i umiejętności przeszkolonych nauczycieli są kluczowym elementem wsparcia rozwoju młodego człowieka i są wykorzystywane w trakcie prowadzonych zajęć dodatkowych z uczniami.

Od marca tego roku do grudnia 2022 roku Szkoła Podstawowa w Krzanowicach również może liczyć na dofinansowanie w ramach podobnego projektu. Gmina Krzanowice na przełomie 2020/2021 roku pozyskała bowiem po raz kolejny dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równo-

go dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs nr. WND-RPSL.11.01.04-24-0271/20-003.

Wartość projektu to 247 800 zł, z czego dofinansowanie wyniesie 223 020 zł (90,00%). Wkład własny niepieniężny. W ramach projektu przewidywane są zajęcia rozwijające z nauk przyrodniczych, matematycznych, fizyki, chemii, geografii, zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Placówka doposaży swoje pracownie przyrodnicze, fizyczno-chemiczne, geograficzne i matematyczne w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt TIK. Zrealizuje zajęcia doświadczalne, w tym pozaszkolne z wykorzystaniem laboratoriów, celem ukierunkowania dzieci na karierę edukacyjną i zawodową w naukach ścisłych, przyrodniczych. Nauczyciele odbędą szkolenia zawodowe.

Gmina Krzanowice obecna jest na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu do Ministerstwa Sportu i Turystyki z zakresu „nauki pływania”. Program zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych z nauki pływania. W przypadku, kiedy Gmina otrzyma dofinansowanie, zajęcia będą odbywać się od marca 2022 r.

Laboratoria Przyszłości to rządowa inicjatywa finansowana z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i realizująca jeden z postulatów „Polskiego Ładu”. W jej ramach szkoły podstawowe w całej Polsce otrzymają środki na zakup wyposażenia służącego uczniom do rozwijania kompetencji takich jak współpraca, kreatywność, zdolność rozwiązywania problemów czy obycie z nowymi technologiami. Szkoła Podstawowa w Borucinie oraz Szkoła Pod-

stawowa w Wojnowicach – małe szkoły do 100 uczniów otrzymały 30 000,00 zł, a Krzanowice 79 200,00 zł (264 uczniów x 300,00 zł). W związku z tym na stanie naszych szkół znajdzie się m.in. takie wyposażenie jak:

- drukarki 3D z akcesoriami (w tym aplikacjami, slicerami, ploterami etc.)
- mikrokontrolery z sensorami, wzmacniaczami, płytkami prototypowymi i innymi akcesoriami
- sprzęt do nagrań dla nauki prezentacji swoich osiągnięć (kamery, oświetlenie, mikrofony etc.)
- stacje lutownicze (do mikrokontrolerów).

Te elementy od 1 września 2022 roku będą obowiązkowym wyposażeniem każdej szkoły podstawowej. Wsparcie jest udzielane z góry, bez konieczności wniesienia wkładu własnego.

Szkoła Podstawowa w Borucinie w ramach rządowego Programu Rozwijania Szkolnej Infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - AKTYWNA TABLICA otrzymała dofinansowanie w wysokości 28 000 zł na zakup sprzętu, pomocy dydaktycznych, narzędzi do terapii dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – uczniów posiadających różnorodne zaburzenia rozwojowe, utrudniające lub uniemożliwiające prawidłowy proces kształcenia. Szkoła w ramach realizowanego zadania zakupiła m.in. magiczny dywan – podłogę interaktywną dla dzieci, słuchawki, mikrofony, laptop niezbędny do prawidłowego funkcjonowania pomocy dydaktycznych oraz specjalistyczne oprogramowanie – multimedialny program terapeutyczny mTalent (terapia logopedyczna, słuchowa, wzrokowa itd.). Całkowity koszt zadania 35 000 zł. Realizacja do 31 grudnia 2021 r.

NOWY RADIOWÓZ BĘDZIE PATROLOWAŁ NASZĄ GMINĘ

Nowy samochód został zakupiony z funduszu Policji oraz środków lokalnych samorządów.

Gmina Krzanowice przekazała na ten cel 12,5 tys. zł, podobnie jak gm. Krzyżanowice. Powiat dał 65 tys. zł. Współfinansowanie takich zakupów przez samorządy to wyraz poczucia odpowiedzialności za zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa i tego, że bezpieczeństwo to wspólna sprawa oraz wspólna troska samorządu, kierownictwa Policji i stróżów prawa, którzy codziennie wychodzą do służby.

W uroczystości wziął udział Komendant Powiatowy Policji w Raciborzu, inspektor Łukasz Krebs wraz z kierownictwem Komisariatu Policji w Krzyżanowicach - komisarzem Piotrem Wądołowskim i aspirantem Agnieszką Bencal. Samorządy, które partycypowały w zakupie pojazdu reprezentowali: starosta Grzegorz Swoboda, burmistrz Krzanowic Andrzej Strzedulla i wójt Gminy Krzyżanowice Grzegorz Utracki. Samorządowcy wraz z inspektorem Łukaszem Krebsem symbolicznie przekazali kluczyki do radiowozu oraz pogratulowali krzyżano-

wickim stróżom prawa nowego radiowozu.

Szef raciborskich policjantów insp. Łukasz Krebs skierował słowa podziękowania za dofinansowanie zakupu nowej toyoty z napędem hybrydowym dla samorządowców, wyrażając słowa uznania za okazaną pomoc jest nie tylko wyrazem dobrze układającej się współpracy, ale też dbałości o bezpieczeństwo lokalnej społeczności. Nowa toyota będzie teraz służyć krzyżanowickim stróżom prawa w codziennej służbie. To trzeci taki pojazd na wyposażeniu tego komisariatu.

Samorządowcy podziękowali komendantom za dotychczasową współpracę. Wyrazili wspólnie przekonanie, że bezpieczeństwo to wspólna sprawa i w tej wspólnotce jest siła, dzięki której mieszkańcy powiatu raciborskiego mogą czuć się bezpiecznie. Zapewnili też o zrozumieniu potrzeb raciborskiego garnizonu i dalszym wsparciu dla raciborskich stróżów prawa.

Poznaj Polskę w gminie Krzanowice

„Należy podróżować, by się czegoś nauczyć”, czyli zwiedzanie Polski w ramach pilotażowego programu „Poznaj Polskę”.

Gmina Krzanowice w 2021 roku otrzymała dofinansowanie ze środków Ministra Edukacji i Nauki w wysokości 45 756,00 zł na realizację wycieczek szkolnych dla uczniów klas I-III i IV-VIII szkół podstawowych. W pilotażowej edycji programu „Poznaj Polskę” zostały zaproponowane uczniom i nauczycielom wycieczki w ramach 4 obszarów edukacyjnych tj.: Śladami Polskiego Państwa Podziemnego, Śladami Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Kultura i dziedzictwo narodowe oraz Największe osiągnięcia polskiej nauki.

W ramach tego programu dofinansowaniu w 80% podlegały wycieczki: jednodniowe do kwoty 5.000 zł, dwudniowe do kwoty 10.000 zł i trzydniowe do kwoty 15.000 zł, a 20% stanowił finansowy wkład własny. Do programu przystąpiła także Gmina Krzanowice. Dyrektorzy naszych szkół złożyli po dwa wnioski o dofinanso-

wanie do wybranego rodzaju wycieczek. Jeden z wniosków obejmował program skierowany do uczniów klas I-III, drugi zaś do klas IV-VIII. Z terenu naszej gminy zakwalifikowały się wszystkie szkoły podstawowe. Poniżej przedstawiamy krótkie sprawozdania z realizacji powyższego zadania.

Szkoła Podstawowa w Borucinie: Głównym tematem wycieczki było zwiedzenie Góry św. Anny i zapoznanie uczniów klas I-III z nietuzinkowym krajobrazem kulturowo-przyrodniczym tego regionu. W ramach wycieczki zwiedzono także Oceanarium oraz Park Nauki i Rozrywki w Krasiowie, dla najmłodszych przygotowano warsztaty paleontologiczno-archeologiczne. Starsze zaś klasy wybrały się na dwudniowe zwiedzanie magicznego Krakowa. Kopiec Kościuszki, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, Zamek Królewski na Wawelu, Kraków

– historyczny zespół miasta, takie właśnie miejsca stały się celem tej wycieczki. Po zakątkach Krakowa oprowadzał młodzież przewodnik, miłośnik historii, który pozwolił odkryć tajemnice legend krakowskich oraz znajdujących się tam obiektów, zwracając uwagę na najciekawsze elementy.

Dla uczniów klas III Szkoły Podstawowej w Krzanowicach zaplanowano zwiedzanie przepięknych zakątków Rud, w tym Starego Opactwa, oraz Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach, która znajduje się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. W Rudach uczniowie odkrywali uroki wnętrza XIV-wiecznego klasztoru, zwiedzając wystawy w odrestaurowanych salach. Natomiast w Tarnowskich Górach zwiedzali szlakiem zabytkowej kopalni, znajdującej się na głębokości 40 m, długości 1740 m, łączącym ze sobą trzy szczyty: „Anioł”, „Żmija” i „Szczęść Boże”. W czasie niezwykłej wędrowki przedstawiano im pochodzące z XVIII i XIX w. przedki górnicze, dawne stanowiska pracy i narzędzia. Wiele niezapomnianych emocji uczniowie przeżyli podczas przepływu łódkami ciemnych i wąskich korytarzy prawie 600-metrowego odcinka Sztolni Czarnego Pstrąga, w których, jak to niektórzy twierdzili, straszło. Natomiast Warszawę podczas trzydniowego pobytu zwiedzili uczniowie klas VII-VIII. Udało się tam obejrzeć wszystkie najatrakcyjniejsze obiekty turystyczne stolicy: Zamek Królewski, Ła-

zienki, Wilanów, Muzeum Narodowe, plac Piłsudskiego z Pomnikiem Nieznanego Żołnierza, fragment Murów Getta Warszawskiego, cmentarz na Powązkach. Jednak największe zainteresowanie uczniów wzbudziły nowocześniejsze obiekty: Muzeum Powstania Warszawskiego, Centrum Nauki Kopernik, Stadion Narodowy, Pałac Kultury i Nauki czy też Galeria „Złote Tarasy”.

Dla uczniów Szkoły Podstawowej w Wojnowicach także zaplanowano szereg atrakcji. Plan wycieczek był bardzo bogaty - uczniowie klas IV-VIII mieli zwiedzić Ogród Botaniczny, przyrządzić się z bliska Panorami Racławickiej, zwiedzić Muzeum Minerali, Hale Stulecia oraz Centrum – Zajezdnie. Młodsze klasy zaś miały poznać historie ognia zwiedzając Muzeum Ognia w Żorach oraz zjechać do podziemi zabytkowej kopalni rud srebrnonośnych i sztolni „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Niestety, ze względu na panującą pandemię i nałożenie na placówkę kwarantanny oraz niesprzyjającą pogodę wycieczki nie odbyły się.

(DA)

Działalność DFK w czasach pandemii

Rok 2020 i 2021 to bardzo specyficzne lata. Pandemia jest dla wszystkich bardzo trudnym czasem i musimy się zmierzyć z wieloma ograniczeniami. Krzanowickie Koło DFK podjęło wiele inicjatyw.

Dzięki projektom DFK wydano w 2020 r. zbiór wierszy krzanowickich poetów: Alfreda Josefa, Ehrenfrieda Riemela oraz Emila Restel. Tytuł odzwierciedla tematykę „Heimatsträume” czyli „Marzenia o ojczyźnie”.

Także Chór „Cecylia” wydał broszurę przedstawiającą działalność chóru w latach 1984-2020. Dyrygentem w tym czasie była Kornelia Pawliczek - Błońska, która obydwie pozycje opracowała.

„LernRAUM.pl” to innowacyjny projekt mniejszości niemieckiej. Ponieważ uczymy się przez całe życie, projekt

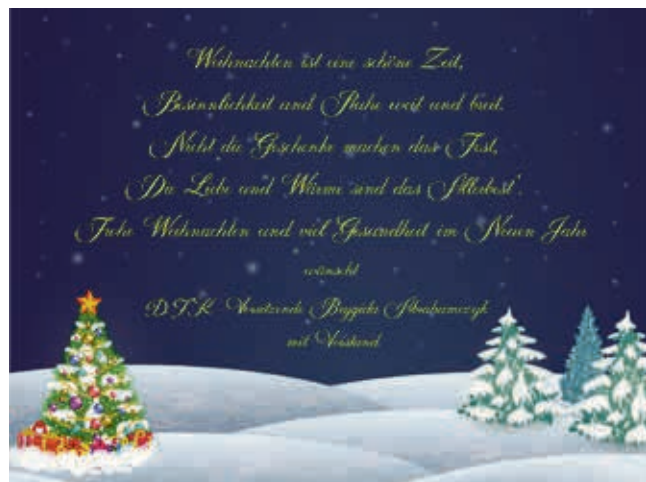
„LernRAUM.pl” wraz ze swoimi lokalizacjami – Standortami – był miejscem, w którym zwłaszcza przedstawiciele mniejszości niemieckiej mogli w przyjemnej atmosferze doskonalić swoje umiejętności językowe. Pasje i zainteresowania można rozwijać przez całe życie poprzez kursy i spotkania, w tym przypadku prowadzone w języku niemieckim.

W krzanowickim kole DFK odbyło się kilka spotkań z w/w projektu: Pieśni ludowe i kultura na Śląsku i ziemi Huczyńskiej; Chór „Cecylia” i tradycje śpiewacze w Krzanowicach; Muzyka kościelna i jej patronka Św. Cecylia oraz „Śpiewanie to moje hobby” - 20 godzinny cykl wykładów, w którym zapoznano się z ogólną wiedzą o muzyce, muzyką kościelną, ludową, klasyczną oraz zasada-

mi poprawnego śpiewania. Wszystkie zajęcia prowadzone były w biurze DFK w języku niemieckim przez Kornelię Pawliczek-Błońską. Pamiętano także o wręczeniu p. Hansowi Stein Orderu Zasługi Republiki Federalnej Nie-

miec i przygotowano prezentację multimedialną dotyczącą współpracy z naszą gminą. Wszystko bowiem zaczęło się od Ks. Schiwonia i DFK!

Brygida Abrahamczyk

Kampania Przeciw pijanym kierowcom

Gmina Krzanowice przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii pt. "Przeciw pijanym kierowcom".

Jest to działanie profilaktyczne mające na celu wyeliminowanie z ruchu drogowego osób, które wsiadają za kółko w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu.

Zależy nam na podniesieniu świadomości i zwiększeniu odpowiedzialności ogółu społeczeństwa w tym zakresie. To bardzo ważne, aby nie być obojętnym na tego typu sytuacje, gdyż zauważalny jest społeczny wzrost tolerancji dla osób, które po spożyciu chociażby piwa siadają na rower, czy za kierownicę auta, przewożąc niejednokrotnie innych pasażerów, w tym także dzieci. Bardzo często ci najmłodsi nie mają możliwości przeciwstawienia się takim praktykom, więc bardzo istot-

na i odpowiedzialna rola stoi po stronie świadków i ich właściwych reakcji, po to żeby zapobiec tragediom spowodowanym przez pijanych kierowców.

Praca nad modelowaniem właściwych postaw to jedno z ważnych zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Kampanię na terenie Gminy Krzanowice realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzanowicach we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Raciborzu. Pierwszym z działań kampanii było spotkanie z seniorami. Omawiane na nim były zagadnienia związane z niepokojem i stresem wywołanym epidemią, który spowodował, że coraz więcej osób zaczęło sięgać po alkohol. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Gminnego Koła Rencistów i Emerytów w Krzanowicach. Otrzymali oni ulotki, w których zwraca się uwagę na zasadność prowadzenia pojazdu będąc trzeźwym. Kolejne zagadnienia skierowano do młodego pokolenia, jako przyszłych

użytkowników dróg. Zakres warsztatów obejmował zagadnienia edukacji dorosłych z zakresu trzeźwego prowadzenia samochodu. Omówione zostały kwestie konsekwencji karnych nietrzeźwej jazdy jakimkolwiek pojazdem. Sposób przeprowadzania rutynowej kontroli drogowej na obecność alkoholu oraz postępowanie w sprawie pijanego kierowcy.

Dla młodszych dzieci przygotowano zagadnienia z zakresu bezpiecznej jazdy rowerem i poruszania się po zmroku, tak aby być widocznym dla kierowcy. Uczniowie klas ósmych zgłębili zagadnienia dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich. Tak naprawdę uczniowie ci wkraczają w pewien etap dorosłości, który pociąga za sobą pewne prawa i konsekwencje ich czynów. Tak więc młodym ludziom wyjaśniono czym jest czyn karalny, demoralizacja, sąd rodzinny, przestępstwo, wykroczenie. Uświadomiono im, że spożywanie alkoholu przez nieletnich, jazda samochodem czy rowerem po alkoholu to

czyny zabronione i pomimo młodego wieku grożą im za nie konsekwencje prawne. Organizowana kampania jest wspólnym celem każdego z nas i pozwala przyczynić się do zapewnienia bezpieczeństwa zarówno wśród dzieci jak i dorosłych.

(DA)

Sportowcy i profilaktycy w trosce o bezpieczeństwo najmłodszych

Klub Sportowy Pietraszyn, dzięki wsparciu finansowemu gminy, zorganizował warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień dla miejscowej młodzieży.

Głównym celem warsztatów było ukazanie słuchaczom zagrożeń, jakie niosą z sobą uzależnienia oraz promowanie zdrowego stylu życia. Dzielnicowy, sierż. sztab. Sebastian Reszuta, mówił o zapobieganiu wszelkim przejawom demoralizacji, zwracał uwagę na szkodliwość picia alkoholu, zażywania narkotyków i dopalaczy, a także o potrzebie uczenia się brania odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Nie zabrakło również informacji o kontrolowaniu swoich emocji i asertywności. Prelegent podkreślił, iż w dobie pandemii, życie w znacznej mierze przeniosło się do sieci i to za jego przyczyną dzieci, młodzież nie tylko się uczą, ale także spędzają czas wolny ze znajomymi, dokonują zakupów, nawiązują nowe relacje. Zatem rodzi się pytanie: czy robią to zawsze mądrze, dobrze i bezpiecznie?

Poruszane były także kwestie bezpieczeństwa i zagrożeniach związanych z użytkowaniem Internetu i mediów społecznościowych. Dzielnicowy poruszył także kwestię zaufania do służb mundurowych. W ramach popołudniowego wydarzenia rozegrano także mecz piłki nożnej „Dzieci kontra Rodzice”. Poprzez zabawę na świeżym powietrzu pokazano, jak można bezpiecznie spędzać wolny czas oraz organizować aktywny wypoczynek.

Zarząd Klubu Sportowego Pietraszyn składa serdeczne podziękowanie burmistrzowi Andrzejowi Strzedulli oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzanowicach za otrzymane wsparcie finansowe i wkład w organizację przedsięwzięcia.

Działanie zostało sfinansowane ze środków Gminy Krzanowice przeznaczonych na

profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

(DA)

Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych w ramach działań GKRPA w Krzanowicach

W ramach działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzanowicach zorganizowano cykl warsztatów szkoleniowych, skierowanych do uczniów klas VI-VIII Szkoły Podstawowej w Krzanowicach.

Dla klas 8 tejsze szkoły przeprowadzono warsztaty z zakresu profilaktyki depresji. Ich celem było zdobycie wiedzy na temat objawów depresji. W dzisiejszej dobie, po długiej izolacji dzieci i młodzieży związanej z epidemią koronawirusa, coraz częściej młodzi ludzie zamykają się w sobie, nie widząc nadziei na przyszłość. Zaczynają ich przytłaczać zwykłe sprawy dnia codziennego. Dlatego ważne jest, abyśmy wyposażali społeczeństwo do jak najwcześniejszego rozpoznawania objawów tej choroby jak również, abyśmy uczyli ludzi korzystać z profesjonalnego wsparcia. Podczas spotkania z uczestnikami prowadzący przełamywali stereotypy dotyczące korzystania właśnie z tego typu pomocy, z korzystania z usług psychiatry, psychoterapeuty. Wskazywano na zasoby pomagające zapobiegać depresji.

Kolejną tematyką warsztatów, tym razem skierowanych do uczniów klas 7, były uzależnienia. Temat zdawałoby się dość już znany w młodym środowisku. Jednak nic bardziej mylnego. Aby uchronić młodego człowieka (i nie tylko młode-

go) przed zagrożeniami należy stale wyposażać do w rzetelną wiedzę na temat objawów oraz faz rozwoju uzależnień. Podczas spotkania przełamywano stereotypy uczestników na temat narkotyków, czy osób uzależnionych. Naszym celem jest stałe podnoszenie umiejętności u młodych ludzi dojrzałego podejmowania decyzji w oparciu o analizę krótko i długoterminowych korzyści i strat. Wzmacnialiśmy postawy odpowiedzialności za własne wybory.

Ostatni, trzeci warsztat, dedykowany był uczniom klas 6. Dotyczył zjawiska mobbingu rówieśniczego. Podczas tego warsztatu wzmacniano postawy wrażliwości i uważności na cierpienie drugiego człowieka. Podkreślano znaczenie i ważność rozpoznawania oraz skutecznego przeciwdziałania barierom uniemożliwiającym reagowanie na pomoc. Słuchacze nabywali umiejętności dostrzegania w innych pozytywnych cech, co w następstwie powinno przełożyć się na zmniejszenie ryzyka wystąpienia zjawiska mobbingu wśród rówieśników.

W warsztatach udział wzięło 60 uczniów krzanowickiej

podstawówki. Przeprowadzenie szkoleń zlecono firmie zewnętrznej. Działanie to zostało sfinansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Dziękujemy dyrekcji oraz pedagogowi SP Krzanowice za silne wsparcie i pomoc w realizacji działań profilaktycznych skierowanych do młodych mieszkańców naszej gminy.

(DA)

Wieści z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borucinie

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF

20 listopada nasza szkoła oraz przedszkole brały udział w światowych obchodach Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, organizowanych przez UNICEF Polska. Jest to wydarzenie, które jednoczy wszystkie dzieci na świecie. W tym dniu w wielu krajach dzieci oraz dorośli podejmują wspólne inicjatywy celem pokazania wsparcia i solidarności z dziećmi, których prawa nie są respektowane. To radosny dzień, ale z poważnym przesłaniem. Poprzedzając obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka w naszej szkole, pedagog szkolny przeprowadziła w klasach 2, 3, 4, 5 oraz 6 zajęcia w oparciu o przygotowane przez UNICEF scenariusze. Uczniowie zostali zapoznani z konwencją o prawach dziecka. Następnie koordynator akcji wraz z klasą 4 oraz 6 przygotowali na korytarzu szkolnym gazetkę ścienną. 19 listopada cała społeczność szkolna oraz przedszkolna ubrała się na niebiesko, by

uczcić Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka. Robiliśmy "niebieskie zdjęcia". Dodatkowo zadaniem każdej klasy było rozwiązanie quizu na temat praw dziecka. Został on wykonany bezbłędnie, a więc każda klasa znalazła się na pierwszym miejscu. Brawo! Przedszkolaki podczas zajęć wspólnie z wychowawczyniami zastanawiały się, jakie prawa mają dzieci. Chętnie dzieliły się swoimi trafnymi spostrzeżeniami na temat konieczności przestrzegania praw dziecka. Dzieci z zaangażowaniem uzupełniały materiały edukacyjne związane z rocznicą uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Koordynatorem akcji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka z UNICEF w ZSP w Borucinie był pedagog szkolny, Dajana Klimaszka.

Apel z okazji odzyskania niepodległości

15 listopada odbył się apel historyczny z okazji 103. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Uczniowie przygotowali program muzyczno-poetycki. Jedną z uczennic wprowadziła uczniów w tematykę związaną z niepodległością. Przedstawiła postać naczelnika państwa Józefa Piłsudskiego. Wszyscy uczniowie śpiewali pieśni patriotyczne: *Biały krzyż, Nie rzucim ziemi, Przybyli ułani, Rozkwitły pąki, O mój rozmarynie, Nie noszą lampasów, Raduje się serce, Legiony to, O mojej ojczyźnie.*

Anna Kolbuch

Przedszkolaki kodują razem z Małym Misiem

Przedszkolaki miały do rozwiązania różne misiołki, zagadki i zadania przygotowane przez Misiową Mamę. A wszystko to w ramach udziału w II module projektu edukacyjnego Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury pt. „Kodujemy razem z Małym Misiem”.

Misiowa Mama przygotowała dla dzieci specjalny warsztat literacki, w którym wyjaśniła co to jest kodowanie. Okazało się, że przedszkolaki mogą uczyć się tej przydatnej umiejętności właśnie poprzez gry, planszówki oraz zabawy w układanie rytmów.

Monika Grzesiczek,
Martina Marker

Spotkanie policjanta z uczniami ZSP w Borucinie

5 października uczniowie ZSP w Borucinie uczestniczyli w spotkaniu z Sebastianem Reszutą, policjantem Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu. Spotkania zostały podzielone na trzy bloki: dla przedszkolaków, klas młodszych oraz starszych.

Najmłodsze dzieci (przedszkole) oraz uczniowie klas młodszych (I-IV) mieli okazję porozmawiać z policjantem

o zachowaniu bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, o bezpiecznym przechodzeniu przez ulicę, prawidłowym zachowaniu się na przejściach dla pieszych, prawidłowym korzystaniu z sygnalizacji świetlnej, obowiązku korzystania z fotelików samochodowych, jak również o numerach alarmowych: 112. Nasz gość zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa, jakie mogą czyhać na dziecko na drodze (m.in. unikanie kontaktu z nie-

znajomym), omówił sposoby unikania lub pokonywania ich. Ponadto podkreślił, jak ważną rolę pełnią elementy odbłaskowe. Dzieci odpowiadały na zadawane pytania, wykazywały się wiedzą z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podawały liczne przykłady niewłaściwego zachowania się.

Drugie spotkanie przeznaczone było dla uczniów klas V-VIII. Tematem pogadanki była odpowiedzialność prawna nieletnich, agresja i przemoc wobec rówieśników i pracowników szkoły oraz zasady zachowania się obowiązujące w szkole i poza nią. Funkcjonariusz poruszył także temat cyberprzemocy i skutków, jakie może nieść za sobą niewłaściwe korzystanie z Internetu. Na spotkaniu uczniowie dowiedzieli się, jakie mają prawa i obowiązki w świetle prawa, kto i kiedy ponosi odpowiedzialność prawną oraz postawy, jakie powinni przyjmować uczniowie, gdy są namawiani do czynu zabronionego przez prawo. Prowadzący pogadankę uświadomił uczniom, że mają prawo czuć

się bezpiecznie w domu, w szkole i na ulicy. Na co dzień mogą liczyć na pomoc ludzi i organizacji, które są do tego powołane. Dodatkowo, omówiono zagrożenia związane z zażywaniem narkotyków, dopalaczy i innych łatwo dostępnych używek (m.in. napoje energetyczne) oraz o odpowiedzialności nieletnich za wykroczenia i przestępstwa.

Poruszane tematy cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród uczniów, o czym świadczą liczne pytania kierowane do policjanta. Zajęcia z przedstawicielem policji są jednymi z wielu działań realizowanych w ramach programu profilaktycznego naszej szkoły.

Klimaszka Dajana,
pedagog szkolny

Dzień Czytelnika

5 listopada obchodziliśmy w przedszkolu Dzień Czytelnika. Z tej okazji postanowiliśmy opuścić mury naszego przedszkola i wybraliśmy się odwiedzić bibliotekę w Borucinie. Dla niektórych przedszkolaków była to pierwsza wizyta, więc pani bibliotekarka przybliżyła nam sposób funkcjonowania biblioteki oraz zaprezentowała bogate zbiory literatury dziecięcej.

Dodatkowo najmłodsi wykazali się dużą wiedzą, znając licznych bohaterów literackich oraz odgadyując zagadki,

które p. Jola dla nas przygotowała. Poznaliśmy także nową serię książek o uroczym wilku, uważnie przysłuchując się jego przygodom.

Na sam koniec przedszkolaki otrzymały słodki upominek, a same w ramach podziękowań wręczyły pani bibliotekarce własnoręcznie wykonane prace, zapewniając, że to na pewno nie ostatnia ich wizyta w tym miejscu.

Monika Grzesiczek,
Martina Marker

Dzień Pluszowego Misia w świetlicy szkolnej

Z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, który przypada na 5 listopada, w świetlicy szkolnej odbywały się zajęcia związane z misiem. Dzień wcześniej uczniowie klas I-III zostali poproszeni o przynie-

sienie do szkoły swojego ulubionego misia. W trakcie zajęć świetlicowych mieli okazję opowiedzieć historię swojej przytulanki. Uczniowie bardzo zaangażowali się w swoją wypowiedź i z zaciekawieniem słuchali historii swoich kolegów i koleżanek. Uczniowie wiedzą, że pluszak, to wspólny towarzysz zabaw i po-

wiernik smutków oraz radości, więc złożyli wspólnie uroczystą przysięgę: „Z okazji święta pluszowego Misia My dzieci ze Szkoły Podstawowej w Borucinie, przyrzekamy, że zawsze będziemy przytulać wszystkie misie, krzywdy im zrobić nie damy i pamiętać o nich zawsze będziemy”. Dzieci wykazywały ogromne zainteresowa-

nie Dniem Pluszowego Misia i okazało się, że mimo wielu nowoczesnych zabawek, pluszowy miś jest wciąż ulubioną maskotką dzieci. Dziękujemy za wspólną zabawę, wychowawcy świetlicy w Borucinie.

Dzień Zdrowego Śniadania

Śniadanie to podstawa, dlatego 8 listopada obchodziliśmy w naszym przedszkolu "Dzień Zdrowego Śniadania".

Panie kucharki dbają o codzienną zdrową dietę przedszkolaków, lecz tym razem przygotowały dla dzieci śniadanie w innej wersji niż dotychczas. Dzieci miały dostąpić możliwości samodzielnego komponowania dla siebie pysznego, zdrowego i dającego energię śniadania. Wszyscy chętnie wybierali koloro-

we warzywa, które wyjątkowo smakowały w tym dniu.

Monika Grzesiczek,
Martina Marker

Światowy Dzień Pluszowego Misia

Przedшкоlaki bardzo chętnie włączyły się w obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia. Dzieci poznały ciekawą historię powstania tej maskotki, która zyskała ogromną popularność na całym świecie. Dowiedziały się również, jakie są gatunki niedźwiedzi. Zaznaczyły się z budową ciała oraz zwyczajami tych drapieżników. Okazało się, że nasze przedszkolaki posiadają dużą wiedzę na temat misiów

i niedźwiadków z bajek, ponieważ bezbłędnie rozwiązały zagadki o misiach. Był też czas na misiowe gry, tańce i zabawy oraz wykonanie pracy plastycznej z misiami w roli głównej. Dzieci wysłuchały także interesującej bajki o niedźwiadku pt. „Będę strażakiem”, którą przeczytała nam pani Jola z Biblioteki w Borucinie, a na pamiątkę najmłodszy otrzymali do domu misiowe medale.

Monika Grzesiczek,
Martina Marker

Jesienny teatrzyk

„Jaś i Małgosia” to teatrzyk, na który wybraliśmy się w październiku do Raciborza. To ciekawe przedstawienie przeniosło nas w kolorowy świat baśni. Uczniowie kl I-III obejrzyli piękną grę aktorów opisywającą trudny los, jakiego doświadczali bohaterowie bajki,

a także ich pogodnie podejście do życia. Była to prawdziwa lekcja empatii i wrażliwości na drugiego człowieka. W szkole zostały wykonane prace plastyczne oddające przeżywane treści zawarte w obejrzanym przedstawieniu.

Jolanta Pytlik

Pasowanie na przedszkolaka i starszaka

20 października odbyło się pasowanie na przedszkolaka oraz starszaka. Na uroczystość przybyli rodzice wraz z dziećmi, których przywitała dyrektorka oraz wychowawczynie. Przedszkolaki z niecierpliwością czekały na ten dzień. Zaprezentowały część artystyczną, po której nastąpiło ważne dla nich wydarzenie. Dzieci z grupy 3,4-latków zostały pasowane przez dyrek-

tor na przedszkolaka, a dzieci z grupy 5,6-latków na starszaka. Potwierdzeniem tej doniosłej chwili było wręczenie każdemu pamiątkowego dyplomu. Po oficjalnej części wszyscy zostali zaproszeni na jesienny poczęstunek w postaci ziemniaków w mundurkach.

Miła i przyjazna atmosfera spotkania sprzyjała integracji rodziców i dzieci z kadrą przedszkola.

Monika Grzesiczek

Dzień Dyni

Przedшкоlaki dobrze znają warzywa i owoce, które dojrzewają w jesiennym słońcu. Postanowiły przyjrzeć się nieco bardziej jednemu z nich. 26 października dzieci wraz z wychowawczyniami urządziły Dzień Dyni. Dynie zostały dokładnie obejrzone z każdej strony. Dzieci porównywały wielkość i ciężar dyni, sprawdzały jaką strukturę ma ich skórka. Były bardzo ciekawe, co też to warzywo kryje w środku: wybierały pestki z miąższu, wachwały, ustalały czy dynia jest twarda czy mięk-

ka. Odważniejsze dzieci próbowały smaku pieczonej dyni. Były również „dyniowe” zabawy ruchowe. Dynie zainspirowały przedszkolaków do wykonania pięknych prac plastycznych.

Martina Marker,
Monika Grzesiczek

Dzień Pierwszaka

Mijał drugi miesiąc nauki w szkole. Pierwszaki znają w niej już każdy kąt. Nadszedł czas na to, by zaprezentować rodzicom zdobyte nowe umiejętności i zaprosić na wspólne zajęcia. 25 października po południu do szkoły przyszedli więc rodzice i uczniowie klasy pierwszej. Pierwszaki popisały się znajomością zasad panujących w szkole, wykazali się znajomością liter, dobrą pa-

mięcią i umiejętnością czytania. Zaprezentowali rodzicom umiejętność posługiwania się tablicami Logiko, wspólnie z rodzicami wykonali pracę plastyczną, co wzbudziło dużo emocji. Każdy uczeń na pamiątkę tak miłego spotkania otrzymał Lizak Pierwszaka. Już planujemy kolejne wspólne spotkanie z rodzicami w naszej klasie.

Jolanta Pytlik

Urodziny Kubusia Puchatka

Szanowny solenizant Kubuś Puchatek był bohaterem zajęć w naszym przedszkolu. Ten sympatyczny miś obchodził w tym roku swoje 95. urodziny. Jego narodziny datuje się na 14 października 1926 r., kiedy ukazała się pierwsza powieść o Kubusiu Puchatku, której autorem jest Alexander Alan Milne. W grupie starszaków świętowanie urodzin rozpoczęło się od odczytania specjalnego listu od Kubusia i rozwiązania kilku zagadek. Dzieci bardzo dobrze znają postać Puchatka oraz jego licznych przyjaciół. Wiadomo, że miód to przysmak solenizanta, ale okazało się, że również starszaki chętnie częstowały się tym słodkim „małym co nieco”.

Na urodzinach nie mogło zabraknąć tortu, który dzieci własnoręcznie wykonały dla Puchatka w wersji...papierowej. W grupie młodszej od rana gościła maskotka Kubusia Puchatka, która towarzyszyła nam w nauce i w zabawach. Poszukiwaliśmy

m.in. słówek z miodem, rozwiązywaliśmy zagadki matematyczne, językowe oraz układaliśmy puzzle. Poznaliśmy przyjaciół ze Stumilowego Lasu. Jak to na urodzinach – były również zabawy muzyczne i ruchowe, jak i zabawy z chustą animacyjną. W podziękowaniu za gromkie odśpiewanie „Sto lat!”, Kubuś Puchatek poczęstował nas „małym co nieco”. Na koniec, na cześć solenizanta, wykonaliśmy jego portret. Przedszkolaki usłyszały także w tym dniu piękne bajki o Kubusiu Puchatku, czytane przez panią Jolę z Filii Bibliotecznej w Borucinie oraz panią Agatę – naszą logopedkę.

Monika Grzesiczek,
Martina Marker

Szkolna wycieczka klas I-III do Krasiejowa

9 listopada uczniowie klas młodszych ZSP w Borucinie wraz z wychowawcami pojechali na całodniową wycieczkę do Krasiejowa. Po drodze zwiedzili Górę Św. Anny, a tam Pomnik Czynu Powstańczego, poświęcony powstańcom walczącym w powstaniach śląskich, oraz Sanktuarium Św. Anny i klasztor franciszkanów. Mogli podziwiać park krajobrazowy, a w nim wulkan, którego geologiczne ślady istnieją tu do dziś, oraz amfiteatr, w tym trybunę powstałą z tzw. wapieni gogolińskich z licznymi skamieniałościami. Przed kolejną atrakcją w Krasiejowie uczestnicy wycieczki zjedli obiad w malowniczej restauracji i udali się do tunelu czasu. Na pokładzie kapsuły czasu przemierzającej 300-metrowy tunel udaliśmy się w podróż przez miliardy lat istnienia wszechświata. Następnie wraz

z przewodnikiem udaliśmy się ścieżką, która prowadzi przez teren wyrobiska i ma długość około 1500 m. Wzdłuż ścieżki oglądaliśmy rozmieszczone rekonstrukcje mezozoicznych gądów i płazów – wszystkie naturalnej wielkości. W pawilonie paleontologicznym mogliśmy przyjrzeć się odkrytym tam szczątkom dinozaurów. Prehistoryczne oceanarium przeniosło nas w świat podwodnego życia ogromnych gadów. Stanęliśmy „oko w oko” z gatunkami, które żyły na Ziemi tysiące lat temu. Po zakupie pamiątek wyruszyliśmy w drogę powrotną do szkoły. To była bardzo ciekawa i pouczająca wycieczka.

Jolanta Pytlik

Dbamy o zdrowie w kl. I

Dbamy o swoje zdrowie i na dowód tego uczniowie klasy pierwszej zjadali się przyniesionymi przez nich do szkoły warzywami i owocami. Tym bardziej było zdrowo, bo przyniesione jesienne skarby wyrosły w przydomowych ogródkach. Pierwszaki nie miały żadnych problemów w określe-

niem ich kształtów, kolorów, wielkości, zapachu i smaku. Każdy mógł zjeść swoje ulubione warzywo i owoc oraz spróbować tych mniej lubianych. Jednym słowem było smacznie i zdrowo. Każdy chętnie wykonał także pracę plastyczną pt. „Miska sałatki”.

Jolanta Pytlik

Zbiórka makulatury w Borucinie

21 września nasi uczniowie przynieśli makulaturę, którą zbierali od początku września. Jak co roku, przy okazji akcji Sprzątania Świata, placówka zorganizowała konkurs na najwięcej zebranej makulatury pt. „Zbieram makulaturę - okazuję kulturę”. Uczniowie bardzo przykładają się do tego zadania, odwiedzają domy, pytają mieszkańców, zbierają i magazynują u siebie w szopach, garażach, a potem przynoszą ją do szkoły. Ich zapał i zaangażowanie są docenione i nagrodzone. W tym roku najwięcej makulatury zebrała klasa V, na drugiej pozycji były ex aequo klasa II i III. Przegranych jednak nie było, bowiem wszyscy uczniowie zaangażowani w zbiórkę otrzymali pochwały. Dzieci

bardzo lubią ze sobą rywalizować, a przy okazji mogą dodatkowo chronić środowisko, ponieważ makulaturę można ponownie wykorzystać, m.in. jako papier do pakowania, papier toaletowy, tekturę falistą oraz papier gazetowy. Zebranej makulatury było w tym roku 870 kg. Za kwotę uzyskaną ze sprzedaży zostanie zakupiony papier ksero na potrzeby uczniów. Dziękujemy uczniom oraz całej lokalnej społeczności za włączenie się w akcję. Zapraszamy do udziału w przyszłym roku.

Katarzyna Krajs

Wiadomości z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wojnowicach

Wojnowicka Barbórka.

"Oby robota było lżejszo, Oby pinydzy boło wincy, Oby zdrowie Wom dopisało, I oby Barbara nad Wami czuwała... Szczynść Boże Wszystkim Górnikom i ich rodzinom". 4 grudnia życzenia panom górnikom złożyły dzieci z naszej szkoły i przedszkola. Zarówno przedszkolaki, jak i dzieci z klas 1-3 podziękowały za trud pracy wierszami i piosenką, starsze dzieci zatańczyły trojaka i przekazały informacje o patronce górników, a na koniec sprawdziły swoją wiedzę w górniczym quizie. Bardzo dziękujemy panom za przybycie i jeszcze raz składamy najlepsze życzenia z okazji ich święta!

Sylvia Larisz

Dopalaczom-Powiedz Stop!

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wojnowicach włączył się w Ogólnopolską Kampanię „Dopalaczom-Powiedz Stop!”. W ramach lekcji wychowawczych uczniowie rozmawiali z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym na temat destruktywnego wpływu wszelkich środków odurzających poczynając od papierosów przez alkohol i kończąc na dopalaczach. Alternatywą na dobre i zdrowe życie może być sport. Został zorganizowany turniej tenisa stołowego, w którym uczniowie mierzyli swoje siły w dwóch kategoriach wiekowych klas 3-5 (I m Jakub Zaczek, II m Łukasz Kle-

ta, III m Piotr Wójcik) oraz 7-8 (I m Patryk Matuszek, II m Tomasz Mika, III m Miłosz Kaptur). Uczniowie klas IV, V, VII swój sprzeciw dopalaczom i innym używkom przedstawili w sposób obrazowy.

W konkursie na najciekawszy plakat wygrała klasa IV (Karolina, Dominik, Krzys, Kamil, Piotr, Jakub i Nikolas). Zwycięzcy otrzymali atrakcyjne nagrody. Wspomniane wyżej działania mogły odbyć się dzięki dofinansowaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzanowicach za które serdecznie dziękujemy.

Ewa Wnukowska

Wizyta Mikołaja.

Zobaczcie kto do nas przybył! Zamiast reniferów były piękne konie, bryczka zastąpiła sanie, ale nikt nie zastąpił Świętego Mikołaja! Mikołaj przybył do nas wraz ze swoimi pomocnikami: Elfem, Mikołajką, Aniołkiem oraz Diabełkiem. Mniejsze i większe dzieci z wielką radością przywitały szanownych go-

ści obdarowując ich laurkami, wierszykami oraz piosenkami. Aby rozgrzać zimową atmosferę wszyscy wspólnie zatańczyli do ulubionych utworów Mikołaja.

Na zakończenie spotkania Mikołaj z pomocą swoich przyjaciół obdarował każdego ucznia pięknym upominkiem.

M.M.

Wizyta w Łubowicach.

18 listopada klasy IV, V, VII i VIII miały okazję odwiedzić Górnośląskie Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach. W programie była prelekcja, zwiedzanie oraz gra terenowa.

Wyjazd pozwolił uczniom na uzupełnienie i zagłębienie wiedzy na temat poety oraz zobaczenie wykopalisk archeologicznych i nie tylko. Dziękujemy za możliwość uczestniczenia w takiej lekcji historii.

Barbara Sawina

Dzień postaci z bajek w krzanowickim przedszkolu

5 listopada w przedszkolu w Krzanowicach panowała bajkowa atmosfera, a to za sprawą obchodów Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek.

Data nie jest przypadkowa, bowiem jest to dzień urodzin jednego z największych twórców bajek, Walta Disney'a. Bajki disneyowskie bawią i rozwesalają, ale też przekazują kolejnemu już pokoleniu młodych odbiorców ważne prawdy życiowe.

W tym dniu przedszkolaki przyszli przebrani za wybraną przez siebie postać z bajki i wzięli udział we wspólnej zabawie. Zajęcia rozpoczęły się krótką pogadanką i burzą mózgów. Dzieci przekonały się, że dzięki bajkom można przenieść się w wyobraźni w inny świat, kolorowy, piękny i tajemniczy, ale czasami także mroczny i groźny. Bajki pokazują nam bowiem co jest dobre, a co złe i jak należy postępować w ży-

ciu, aby być dobrym człowiekiem. W trakcie zajęć dzieci uczestniczyły w quizach, podczas których wykazywały się wiedzą i znajomością najpopularniejszych bajek oraz postaci bajkowych, odgadywały zagadki, a także brały udział w grach i zabawach ruchowych. Zainteresowanie wśród dzieci wzbudziły zabawy zręcznościowe "Kopciuszek" zadaniem dzieci było oddzielenie grochu od fasoli. Trudniejszym zadaniem było ułożenie według kolejności wydarzeń z bajki i przedstawienie jej. Na zakończenie cudownej zabawy w świecie bajek dzieci otrzymały słodkie a poszczególne grupy piękne dyplomy za udział w Dniu Postaci z Bajek. Mam nadzieję, że za rok znów się spotkamy.

Bardzo dziękuję całemu personelowi przedszkola za pomoc i miłe przyjęcie zaś pani Krysi oraz pani Monice za przygotowanie pięknej dekoracji z okazji święta.

Sylvia Hofrichter

DAWNI MIESZKAŃCY WOJNOWICKIEGO PAŁACU (cz.14)

Wojnowicki pałac w swej 193-letniej historii przeszedł długą drogę. Przez pierwsze 117 lat pełnił w zasadzie jedną funkcję – okazałej rezydencji ziemiańskiej (choć w czasach dr Kuh'a była w nim również niewielka klinika chorób oczu). I chociaż następowały nowe pokolenia, zmieniali się jego właściciele, szata architektoniczna oraz wyposażenie przez cały ten czas był reprezentacyjną siedzibą liczącej się w okolicy rodziny. Niezmiennie też należał do niemieckiego kręgu kulturowego, podlegał administracji niemieckiej i mówiło się w nim, podobnie jak w całej wsi, po niemiecku.

Następne 73 lata, poczynawszy od końca II wojny światowej, to czas kilkakrotnych zasadniczych zmian jego funkcji, a co się z tym wiąże, również przebudów, adaptacji i - co tu dużo mówić - dewastacji i zaniedbań. Trzeba jednak uczciwie stwierdzić, że wojnowicki pałac miał dużo szczęścia, szczególnie jeśli się porówna jego losy z losem setek innych obiektów dworskich. Przede wszystkim, adaptując go do nowych funkcji, nie zmieniono w zasadzie jego zewnętrznego, neobarokowo-klasycystycznego kostiumu, jak również nie dobudowano do niego żadnych nowych elementów. Najbliższe powojenne zabudowania, to garaże, które nie zakłócają harmonii krajobrazu, gdyż zlokalizowane są zgrabnie przy murze ogrodzeniowym, w pobliżu bramy południowej, około sto metrów od pałacu.

Po wojnie pałac służył więc jako: ośrodek przygotowawczy na studia wyższe, dyrekcja PGR-ów, ze świetlicą, biblioteką, wypożyczalnią sprzętu sportowego, przychodnią lekarską,

foto Dominika Mienscopust

gabinetem dentystycznym, pokojami dla pracowników sezonowych a nawet mieszkaniem służbowymi. Potem, przez czterdzieści lat, był placówką szpitalną, z oddziałem odwykowym dla alkoholików oraz laboratorium. Po dwuletniej przerwie i dwuletniej adaptacji, przez trzynaście lat funkcjonowały w nim: restauracja i dom weselny, również Muzeum Dawnej Wsi, Muzeum Wnętrz Pałacowych, Muzeum Horroru

foto Zbigniew Woźniak

foto Zbigniew Woźniak

oraz mieszkanie właściciela. Organizowane różnie były festyny, eventy, wydarzenia kulturalne i charytatywne. W 2018 roku pałac wrócił do swej historycznej funkcji i służy wyłącznie jako rodzinna rezydencja mieszkalna.

Po II wojnie światowej pałace w Polsce, szczególnie zaś na Ziemiach Odzyskanych, nie miały lekko. Szacuje się, że od 1945 roku na samym tylko Dolnym Śląsku bezpowrotnie unicestwiono około 800 (niektóre źródła mówią nawet o tysiącu) zabytkowych rezydencji. Co warto podkreślić, tylko niewiele z nich ucierpiało wskutek działań wojennych. Przede wszystkim, gdy tylko jaśniepaństwo opuszczali obiekt, były one rozkradane przez miejscowych, czyli „swoich” (tak właśnie było też w Wojnowicach). Jeśli pałac posiadał wybitne zbiory mebli i dzieł sztuki, to „zajmowały się” nim wyspecjalizowane oddziały sowieckie. Reszty dokonywali powojenni osiedleńcy, szabrownicy i użytkownicy. Pałace dewastowano, palono a czasem nawet burzono, z przyczyn: narodowych, ideowych i klasowych, czy nawet osobistych, lub tylko dla samego zaspokojenia barbarzyńskich instynktów. W ten sposób przypadł wielokulturowy dorobek całych stuleci, wspaniała architektura, niezliczone dzieła sztuki, czy słynne w całej Europie niezwykłe założenia parkowe. Dziś już nawet nie wiemy, gdzie znajdowały się niektóre dwory i pałace.

Pozostały jedynie zdjęcia.

Na Górnym Śląsku wcale nie było lepiej. O pomstę do nieba woła przykład ogromnego pałacu w Reptach Śląskich, który zgodnie z powojenną ekspertyzą nadawał się do odbudowania i miał być zaadaptowany na szpital. Ostatecznie jednak, w 1966 roku wysadzono go w powietrze. Nieco wcze-

foto Dominika Mienscopust

ściej, choć podobnie, stało się z Małym Wersalem, czyli pałacem Donnersmarcków w Świerklańcu, który – mimo sporych zniszczeń – jeszcze w 1957 roku Wojewódzki Konserwator Zabytków wpisał do rejestru zabytków, a w 1961 roku Ministerstwo Kultury i Sztuki wydało decyzję nakazującą jego odbudowę. To jednak był Śląsk i „władza ludowa” czuła się na tyle mocno, że nie bacząc na ochronę zabytków i ministerialne dyrektywy, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Tarnowskich Górach zleciło rozbiórkę ruin zamku. We wrześniu 1962 roku grupa odelegowanych do tego celu górników po prostu wysadziła go w powietrze, a okoliczna ludność w szybkim tempie rozsarbowała cegły.

Smutną prawdą jest, że również w Powiecie Raciborskim zniknęły już zupełnie albo niszczone niektóre obiekty rezydencjonalne. Wystarczy sięgnąć po

przykład pałacu w niedalekich Kornicach, (rodzinnego majątku żony ostatniego właściciela wojnowickiego pałacu), po którym pozostał tylko zarośnięty park. Niewiele lepiej jest w pobliskim Ślawikowie, gdzie straszą, grożące w każdej chwili zawaleniem posępne ruiny. Jeszcze w latach siedemdziesiątych XX wieku raciborska straż pożarna przeprowadzała tam barbarzyńskie ćwiczenia, polegające na podpalaniu i gaszeniu pałacu. Podobnie jest w Rudniku a niewiele lepiej w Czerwiciach, za to o wiele gorzej w Strzybniku, gdzie zawałyły się już stropy. Są jednak i lepsze wieści. Wydaje się, że po latach popadania w ruinę szczęście wróciło do pałacu w Rzechowie, który nareszcie ma się coraz lepiej. Zamek w Tworkowie również wszedł już w lepsze czasy, bo przynajmniej zrobiono z niego trwałą ruinę i udośćniono do zwiedzania, czyniąc z niego nieliczną atrakcję turystyczną.

Na całym Śląsku, w tragicz-

foto Zbigniew Woźniak

dziesiątki tysięcy ludzi: od zarządców, dyrektorów, wykładowców, kursantów, kierowników, pracowników, robotników, ordynatorów, lekarzy, pacjentów i gości. Nie sposób ich wszystkich zliczyć. Większość z nich już dawno nie żyje, ale każdy przeżywał tu jakieś emocje, zachował wspomnienia, przeżywał radości lub smutki. Niektórzy twierdzą, że istnieje coś takiego jak „pamięć murów”, że pozytywne i negatywne emocje „zapisują się” w ścianach, że pozostaje w nich i kumuluje się zła lub dobra energia.

A co widziały ściany wojnowickiego pałacu? Tutaj ludzie rozdzielili się i umierali, kochali i nienawidzili, doświadczali chwały, przeżywali lęki związane z wojnami i nadejściem frontu, cierpieli w związku z chorobami i martwili brakiem poprawy, kłócili i obrzucali obelgami. Przeżywali wielkie radości i dramaty. Na szczęście, w ciągu ostatnich kilkunastu lat – przeważnie bawili się i radowali.

Historia wojnowickiego pałacu jest w jakimś sensie odbiciem kolejnych etapów burzliwej historii tego kawałka śląskiej ziemi, który decyzyjną mocarstw na konferencji poczdamskiej w lipcu 1945 roku został poddany polskiej jurysdykcji. Sprawa ciągnęła się jednak dalej i w 1950 roku został podpisany między PRL a NRD Układ Zgorzelecki. Ten również nie usunął wątpliwości, ani nie rozwiązał naszych obaw, więc 7 grudnia 1970 roku w Warszawie, między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec zo-

stał podpisany układ o podstawach normalizacji stosunków. W związku jednak z mającym nastąpić zjednoczeniem Niemiec, w kontekście nieuznawania przez aliantów dotychczasowych traktatów za ostateczne (w RFN oficjalnie mówiło się, że ziemie niemieckie, które weszły w skład powojennej Polski, znajdują się „pod tymczasową administracją polską”), polska dyplomacja dążyła do pod-

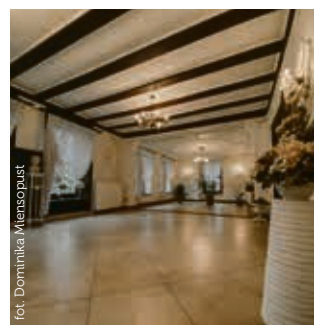

foto Dominika Mienscopust

pisania ostatecznego układu granicznego. Udało się to już po zjednoczeniu Niemiec, 14 listopada 1990 (ratyfikowany przez Polskę 26 listopada 1991 r. i przez Niemcy 16 grudnia 1991 r.).

Miejmy nadzieję, że tragiczne zawieruchy historii mamy już bezpowrotnie za sobą, zaś roszczenia Powiernictwa Pruskiego, które chciałoby zwrotu majątków po przymusowo wysiedlonych po II wojnie Niemcach, po odrzuceniu w 2008 roku skargi przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, raz na zawsze odejdą w niepamięć...

Zbigniew Woźniak

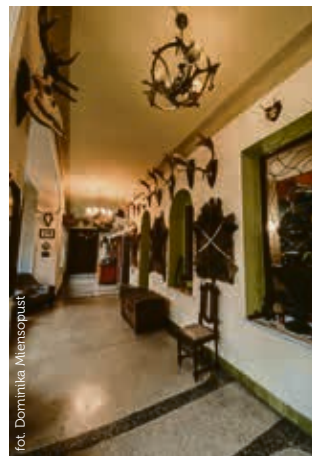

foto Dominika Mienscopust

foto Dominika Mienscopust

ZIEMIA RACIBORSKA W AKTACH CIA - KRZANOWICE

Amerykańska Centralna Agencja Wywiadowcza CIA interesowała się nie tylko Raciborzem. Istnieje także pięciostronicowy raport nr 5090 z dnia 15 czerwca 1954 roku zatytułowany: Warunki życiowe w Krzanowicach koło Raciborza

Informatorką dla tego raportu była 50-letnia gospodyni domowa, mieszkająca w Krzanowicach, która wraz z mężem, zatrudnionym na kolei, w listopadzie repatriowała się do Niemiec Zachodnich. Niewiele mówi po polsku. Wobec stwierdzenia, że informatorka „niewiele mówi po polsku”, zdziwienie budzi fakt, że zeznania zostały spisane w języku polskim.

Raport z dnia 15 czerwca 1954 roku o Krzanowicach

„12 km od Raciborza i 4 km od czeskiej granicy leży wieś Krzanowice (Kranstädt). Do zakończenia wojny liczyła około 3.600 mieszkańców; z tego w pierwszych miesiącach po wojnie na skutek złego odżywiania i zaopatrzenia w wodę zmarło ok. 600 osób na tyfus.”

Wywłaszczenia niemieckich rolników

„Po wojnie wielu gospodarzy Niemców zostało ze swych gospodarstw wywłaszczonych. Niezależnie od tego pociągano do odpowiedzialności sądowej tych, którzy w roku 1921 brali udział w rozruchach przeciw Polakom [chodzi o Powstania Śląskie – PN]. W roku 1947 ci wywłaszczeni gospodarze mogli z powrotem kupić swoją własność, jak np. dwie córki byłego burmistrza Kretka, p. Faber i p. Śliwka, które w roku 1949 własne gospodarstwo wykupiły za 1 milion złotych. Na pokrycie tego 1 miliona zł trzeba było sprzedać zbiór z trzech żniw.”

„Od czasu, kiedy w naszej wsi [Krzanowice z dniem 01.01.2001 ponownie uzyskały prawa miejskie otrzymane już w 1265 roku – PN] osiedlili się komuniści, mieszkańcy Krzanowic mieli powód do niezadowolnienia. Obowiązkowe dostawy produktów rolnych rosły z roku na rok. W zimie brakowało opału. Oprócz tego mieszkańcy wsi zmuszeni byli do wykonywania różnych szarwarków [szarwark to przymusowe świadczenia nakładane na ludność w postaci robót publicznych, głównie na rzecz budowy i naprawy dróg, mostów, wałów przeciwpowodziowych i urządzeń wodnych – PN] dla gminy bezpłatnie i to wszystko było powodem niezadowolnienia.”

Likwidacja prywatnego handlu

Prywatne sklepy na Rynku przedwojennych Krzanowic: „Dawniej w Krzanowicach było siedmiu samodzielnich piekarzy. Zmuszono ich do zlikwidowania piekarni, ponieważ nie otrzymali przydziałów mąki ani opału. Poszli pracować do powstałej piekarni spółdzielczej. Piekarnia parowa pracowała na trzy zmiany i ludność była zmuszona do zaopatrywania się w chleb w spółdzielni, ponieważ rolnicy mieli za mało zboża, by wypiekać chleb we własnym zakresie. Prywatna inicjatywa [tj. rzemiosło i handel – PN] jest w Krzanowicach zupełnie zli-

kwidowana. Nie został ani jeden z istniejących poprzednio 9 sklepów spożywczych, a na ich miejsce powstały dwa sklepy spółdzielni. Zlikwidowano także pięciu masarzy. Nie lepiej powiodło się szewcom, z których został jeszcze tylko jeden, przeprowadzający jedynie reparacje. Podobnie tylko jeden krawiec utrzymał się jeszcze w swoim warsztacie. „Ludność winna się ubierać przyzwoicie i zgodnie z postępem” – nawoływał mówca partyjny z Raciborza w jesieni 1953 roku. Ludzie źle ubrani łatwiej chorują. Chłopi Krzanowic stali przeważnie obdarcy dookoła mówcy i kiwali głowami. Ktoś jednak nie wytrzymał i powiedział, że byłoby to bardzo ładnie, ale kiedy za mało pieniędzy w kieszeni. „Musicie więcej pracować” – odrzekł na to propagandzista a na takie dictum wielu burcząc opuściło zebranie.”

Obowiązkowe dostawy produktów rolnych i podatki

„Zwiększenie kontyngentów dostaw produktów rolnych doprowadza często gospodarstwa do kompletnej ruiny. Wpływ złej pogody w ciągu roku nie jest brany pod uwagę, trzeba dostarczyć ilości ustalone przez komisję. Często zdarza się, że gospodarz jedzie wozem przez wieś i prosi o kartofle i zboże. Gospodarze pomagają sobie wzajemnie by nie narazić się, na niepotrzebne przykrości z władzami, które szafują wysokimi karami pieniężnymi.”

„Szarwark” — bezpłatne świadczenia na rzecz państwa

„Państwo obarcza podatkami mieszkańców Krzanowic, ale nie pomyśli o tym, że i w Krzanowicach są do przeprowadzenia pewne inwestycje. W bardzo złym stanie znajdują się drogi i kanalizacja wsi. Ponieważ na te cele gmina nie posiadała kredytów, prace były wykonywane przez mieszkańców wsi. Każdy mieszkaniec musi co roku oddawać pewną ilość dniówek szarawarczych w zależności od wielkości gospodarstwa. Jeżeli ktoś posiada odpowiednią ilość gotówki może się od wykonywania dniówek wykupić. Wysokość dniówki jest informatorce nieznana. Za posiadany mórg ziemni. Na posiadanych mórgach [w Krzanowicach mówiono ‘juterko’ = 0,25 hektara – PN] gospodarz musi przepracować trzy dniówki szarawarczne. Na przykład właścicielka, której nazwiska informatorka nie chce podać, gospodarstwa o wielkości 35 mórgów musi przepracować w roku 36 dniówek szarawarczych. Natomiast właściciel domu trzy do pięć dni.”

„Informatorce nie wiadomo na jakiej podstawie oblicza się dniówki właścicielom domów. Jeżeli gospodarz posiada konie, to każdy koń musi 10 dni w roku przepracować na rzecz gminy. Prócz tego trzy dni w roku należy oddać konie do dyspozycji Straży Granicznej na przeprowadza-

nie czystki terenów granicznych. Prace te są bezpłatne.” „W przeddzień rozpoczęcia dniówki szarawarczej gonić Gminnie Rady Narodowej [w owym czasie gminą zarządzało Prezydium Gminnej Rady Narodowej – PN] powiadamiał, kto ma następnego dnia stawić się na odrobienie swojej dniówki. Przeważnie dniówkę odrabiali 2–4 ulice. Mieszkańcy wyznaczonych ulic zgłaszali się do pracy w wyznaczonym miejscu z własnymi narzędziami. Dniówki szarawarczne miały trwać 8 godzin dziennie. Jednakże wyznaczony przez gminę przodownik pracy mało na to zwracał uwagę i często też przedłużał dniówkę o 1–2 godziny.”

Naprawa systemu kanalizacyjnego

„Brukowane ulice Krzanowic zostały bardzo zniszczone w czasie ostatniej wojny przez czołgi, przy czym kanalizacja odniosła poważne uszkodzenia. Rury kanalizacyjne wzdłuż ulic były zgniecione, tak że przy większych opadach lub na wiosnę w czasie topnienia śniegu ulice przedstawiały opłakany wygląd, woda nie ma odpływu i zalewa gospodarzom podwórza, wlewa się do stodoł przez co powstają wielkie straty. Gminna Rada Narodowa postawiła sobie za punkt honoru: „Ważnym zadaniem prac szarawarczych jest naprawa kanalizacji”. Przy kanalizacji pracuje się przez cały rok, a do ukończenia tych prac potrzeba jeszcze sporo czasu.”

„Prace przy naprawie kanalizacji nie mogą dać rezultatów, bo na miejscu nie ma żadnych fachowców. Przy pracy zatrudnione są kobiety, mężczyźni, dzieci powyżej 14 lat, starcy do lat 70 z łopatom i taczkami i innymi narzędziami, wszyscy oni pracują w ramach szarwarku.

Od czasu do czasu widzi się na terenie robót jakiegoś fachowca, ale gospodarze, będąc pod przymusem, nie biorą jego obecności i wskazówek pod uwagę, pracując niedbale. Wiedzą tylko jak należy się obchodzić z narzędziami rolniczymi na polu

REF. NO. 5090/54	
JU 15 Jun 1/12972	
POLAND	
DESCRIPTION OF COUNTRY	(3800)
Villages	(3803)
PRIVATE PROPERTY	(3700)
Expropriation	(3701)
Liquidation of Private Enterprises	(3702)
BORDER ZONES	(0400)
Security Measures	(0402)
ROAD REPAIR BRIGADES AND LIVING CONDITIONS AT KRZANOWICE NEAR RACIBORZ.	

i jak należy zakopć kartofle na zimę, a nie znają się na pracach kanalizacyjnych.”

Naprawa dróg

„Do prac przy naprawie ulic miano pług, do którego zaprzęgano 4 konie. Pługiem tym zdzierano nawierzchnię ulic, potem musiały kobiety odrzucać łopatami kamienie i ziemię. Po zakończeniu tej pracy trzeba było zwozić taczkami piasek, po czym mężczyźni mniej lub więcej zręcznie układali warstwę kamień przy kamieniu. Powstałe szpary zasypywano tłuczonym kamieniem i piaskiem. Po skończeniu tych prac zwalcowano nawierzchnię, a wieczorem przolewnie grupy mógł zadowolonym zameldować o wyniku prac. Trudno coś powiedzieć o trwałości tej ulicy ponieważ do pracy użyto starego materiału a szybko jazda tą ulicą może doprowadzić do wypadku. O normach przy tych pracach informatorka nie może nic powiedzieć, wie tylko że przy pracach kanalizacyjnych każdy musiał dokopać się do rury kanalizacyjnej i wyrzucić ziemię na odległość 10 m. Kto to zrobił mógł iść do domu. Natomiast kto tego nie jest w stanie zrobić w 8 godzinach, musi prosić o pomoc. Znajdą się tacy, którzy pomogą.” „Tak samo szarwakiem objęto prace melioracyjne w gminie Krzanowice.” „Zimą

natomiast ulice były często zasypywane śniegiem do jednego metra wysokości. Zdarzało się często, że samochody ciężarowe ugrzęzły na odcinku Krzanowice-Sudoł, Borucin lub Bojanów. W wypadku, jeżeli był to samochód wojskowy trzeba było w ramach szarwarku iść z pomocą, obojętnie czy to było w dzień czy w noc.”

Pas graniczny

„Wzdłuż czesko-polskiej granicy od której Krzanowice są oddalone 4 km, ciągnie się na przestrzeni 100 m pas oczyszczony z drzew i innych zarośli. Pas ten musi być w ramach szarwarku orany, bronowany i walcowany, specjalnie po deszczu, gdy chwasty bardzo rosną.”

„Na terenie pasa granicznego posiadacze koni muszą w ramach szarwarku 3 dni w roku pracować dla Wojsk Ochrony Pogranicza. Jednakże oficerowie WOP-u tego nie przestrzegają i po każdorazowym deszczu żądają koni, tak że w ciągu roku więcej jest dniówek szarawarczych niż 3.”

„W Krzanowicach jest Wojskowa Szkoła Oficerska. Prócz tego stacjonuje tu 45 żołnierzy WOP. Ci żołnierze wprowadzają do pewnego stopnia niepokój we wsi przez częste szukanie po gospodarstwach ludzi, którzy noszą się z zamiarem nie-

legalnego przekroczenia granicy. Zdarza się, że ktoś na tym odcinku nielegalnie przekroczy granicę z Czechosłowacją, jednakże ci biedni gospodarze nie mają z tym nic wspólnego, a mimo wszystko z tego powodu są przez WOP niepokojeni.”

„Na ulicach Krzanowic nie widać samochodu ani motocykla. Kiedyś było w Krzanowicach 8 do 9 samochodów osobowych, mniej więcej 20 motocykli, dziś żadnego ruchu nie ma. Nawet lekarz dr Hlubek nie posiada własnego samochodu, jeżeli zajdzie potrzeba odwiezienia chorego, trzeba jechać wozem lub dzwonić do Czerwonego Krzyża w Raciborzu (odległość 14 km) i prosić o przysłanie samochodu.”

„Zaledwie 1/3 dawniejszych posiadaczy radioodbiorników ma dziś aparaty. Wielu z nich jeszcze dziś słucha potajemnie stacji zagranicznych; między innymi chętnie słuchają Radia Wolnej Europy.”

„Nieregularnie jest wyłączany prąd elektryczny. Mieszkańcy Krzanowic tłumaczą sobie to tym, że wyłączania prądu dokonuje się celowo, aby udaremnić mieszkańcom słuchanie stacji zagranicznych.”